

AMERIKOS LIETUVIŲ



Tautinės Sąjungos SEIMAS

ALT S-gos Seimas įvyks 1973 m. gegužės mėn. 26 ir 27 dienomis Detroite, Troy Hilton Inn, Maple Road and Stephens Highway, Troy, Mich. 48084, telefonas (313) 583-9000.

Seimo atidarymas ir iškilmingas posėdis prasidės šeštadienį, gegužės mėn. 26 d. 11 val. ryto.

Seimo proga tą pačią dieną, 8 val. vakaro, yra rengiamas banketas, kuriame visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Šeštadienis, gegužės mėn. 26 d.

10:00-11:00 Registracija.

11:00-12:30 Seimo atidarymas ir iškilmingas posėdis:

1. Skyriaus ir Seimui rengti komiteto pirmininko Jono Švobos žodis,
2. Himnai,
3. Sąjungos pirmininko žodis — Teodoras Blinstrubas,
4. Mirusiųjų narių pagerbimas — Kazimieras Pocius,
5. Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga — ideologinė, politinė ir kultūrinė organizacija — Vytautas Abraitis,
6. Sveikinimai.

12:30-2:30 Darbo posėdis:

1. Seimo prezidiumo sudarymas,
2. Darbotvarkės priėmimas,
3. Seimo komisijų sudarymas,
4. Sąjungos Valdybos pranešimas,
5. Kontrolės Komisijos pranešimas,
6. Diskusijos dėl pranešimų.

2:30-3:30 Pertrauka.

3:30-5:30 Darbo posėdis:

1. Lietuvių Tautinio Sąjūdžio Vadovybės pranešimas — dr. Bronius Nemickas,
2. Pranešimas ALTO reikalais — Vaclovas Mažeika ir Teodoras Blinstrubas,
3. Pranešimas BALFO reikalais — Emilija Čekienė,
4. Dabartinė tikrovė ir galima mūsų spaudos ateitis — Aleksas Laikūnas,
5. Diskusijos dėl pranešimų.

8:30

Banketas.

Programą išpildys sol. Roma Mastienė, akompanuojant muz. M. Motekaičiui ir Vytauto Petrausko orkestras "Atžalynas".

Sekmadienis, gegužės mėn. 27 d.

10:00-12:00 Darbo posėdis:

1. Skyrių atstovų pranešimai,
2. Sąjungos skyrių veikla — Antanas Juodvalkis,
3. Diskusijos dėl pranešimų ir dėl bendros veiklos.

12:00-2:00 Darbo posėdis:

1. Mandatų komisijos pranešimas,
2. Nominacijų komisijos pranešimas,
3. Rinkimai:
 - a) Sąjungos Pirmininko ir valdybos narių,
 - b) Kontrolės komisijos,
 - c) Tarybos,
4. Nutarimų komisijos pranešimas,
5. Kiti klausimai ir sumanymai,
6. Seimo uždarymas.

Seimui pasibaigus tose pat patalpose 3 val. p. p. įvyks VILTIES DRAUGIJOS narių susirinkimas.

S-gos Seimui Rengti Komitetą sudaro:

Jonas Švoba — skyriaus ir Komiteto pirmininkas, 1594 Beaupre Ave., Madison Hts., Mich. 48071, telef. (313) 547-2859;

Jonas Gaižutis, Stasys Šimoliūnas, Dalia Gilvydienė-Maurukaitė, Juozas Leščinskis, Albinas Grigaitis, Antanas Musteikis, Vladas Pauza, Vincas Tamošiūnas, Marija Sims ir Vincas Šarka.

Aukos Seimui ir Sąjungai

ALT S-gos nariai ir rėmėjai, negalintieji šiame Seime dalyvauti, bet norintieji Seimui ir Sąjungai paremti, yra prašomi savo įnašus siųsti S-gos išdininko Stasio Virpšos vardu — 2558 West 69th Street, Chicago, Ill. 60629.

ALT S-GOS VALDYBA:

Pirm. Teodoras Blinstrubas, vicepirm. Kazimieras Pocius, sekr. Kazys Kasakaitis ir išd. Stasys Virpša.



Troy Hilton Inn kur įvyks ALTS-gos seimas ir Vilties draugijos narių suvažiavimas.



Lietuvos Diplomatinijos Šefas Stasys Lozoraitis savo darbo kabinete Romoje, Italijoje.

PREKYBOS GINKLAS

Taikos galimybėm praplėsti

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praeitą savaitę prezidentas Nixonas paprašė kongreso priimti ilgą įstatymą (126 puslapių), kuris duotų jam labai plačias teises prekybos su užsieniais tvarkyme. To įstatymo -- "Trade Reform Act" tikslas esąs praplėsti tarptautinę prekybą ir tuo būdu sustiprinti taikos išlaikymo norą. To tikslo siekdamas, prezidentas prašo teisės ne tik sumažinti, bet reikalui esant ir padidinti muitus ar įvesti kitokius prekybos suvaržymus, jei to reikalauja JAV interesai. Iki šiol toje srityje lemiama žodžiais, davę kongresas, kas tačiau nebuvo labai paranku. Pagal siūlomą įstatymą, kongresas gali administracijos padarytą sandėrį ar sprendimą panaikinti, jį atmesdamas balsų dauguma per 90 dienų. Jei jis to per tą laiką nepadarys, administracijos sprendimas įsigalios. Praktiškai tai reiškia, kad administracija, besiderėdama su kitais kraštais gaus daug platesnes teises negu iki šiol turėjo.

Kol kas, pavyzdžiui, tik kongresas gali suteikti Sovietų Sąjungai vadinamą 'didžiausio palankumo' teisę, kuri reiškia, kad ji galėtų naudotis visomis lengvatomis duodamomis kitiems kraštams. Muitas sovietinei degtinei negalėtų būti didesnis negu škotų gėrimui. (Šiuo metu tas muistas yra daug aukštesnis). Senato dauguma tačiau 'didžiausio palankumo' teise ar tiksliau privilegija sovietams sutiktą teisę ar tiksliau: privilegiją sovietams sutiktą duoti su sąlyga, jei jie leistų laisviai žydams išvažiuoti į Izraelį.

1971 metais iš Sovietų Sąjungos į Izraelį išvažiavo 15.000 žydų, pereinamais metais 30.000 ir šiais metais ruošiasi apie 35.000. Kaip žinia, sovietai emigraciją suvaržė, reikalaudami at-

silyginti už išeitą mokslą, kas baigusiam universitetą asmeniui gali atseiti tūkstančius dolerių. Oficialiai sovietai to paskatinti neatšauks, tačiau tyliai gali padaryti išimčių ir, atrodo, jau daro.

Pagal siūlomą įstatymą, 'didžiausio palankumo' privilegija, kuria jau naudojasi Lenkija ir Rumanija, gali būti suteikta Sovietų Sąjungai prezidento be kongreso sutikimo (kongresas, žinoma, ją galėtų atšaukti per 90 dienų). Tokiu būdu šiuo atveju visi būtų daugiau ar mažiau patenkinti: sovietai, kurie gautų tą privilegiją, už tai tyliai sutikdami išimties keliu išleisti tam tikrą skaičių žydų, Washingtono administracija, kuri prekybos praplėtimu nori sustiprinti taiką, ir pagaliau senatoriai, kurie galės pasiteisinti savo rėmėjams padarę viską, ką šiuo atveju padaryti būtų galima.

Prezidentas, tarp kitko, nori teisės pritaikyti 'didžiausio palankumo' principą komunistinėms valstybėms tik trims metams. Atseit, jei jos blogai elgsis, ta privilegija galėtų būti po trijų metų nepratešta.

Teigiama, kad Nixono 'Trade Reform Act' kongreso greičiausiai bus priimtas dėl to, kad reikalingas duoti daugiau teisių administracijai derybose su užsienio valstybėmis yra visiems aiškus. Tas būtų labai idomu turint galvoje šiuo metu vykstantį karą tarp prezidento ir kongreso, kuris sukasi apie abiejų institucijų teises. Prezidentas kongreso neatsiklausęs bombarduoja Kambodiją, likviduoja įstaigas, kuriom kongresas paskyrė lėšų, ne leidžia savo patarėjams liudyti kongreso komitetui, tyrinėjančiam Watergate's aferą ir t.t. Kongresas visais tais atvejais siekia prezidento galią sumažinti, tačiau kai jis gauna prašymą pa-

50 METŲ DIPLOMATINĖJE TARNYBOJE

Š. m. balandžio 1 d. suėjo 50 metų, kaip Stasys Lozoraitis įstojo į Lietuvos užsienių reikalų ministeriją.

Pradėjęs dirbti Lietuvos valstybės tarnyboje 1918 m. lapkričio mėn. tik ką pradėjusioje organizuoties vidaus reikalų ministerijoje, S. Lozoraitis 1919 m. birželio mėn. perėjo į ministerijų kabinetą, kur iš pradžių buvo kanceliarijos viršininkas, o 1921 m. paskirtas ministerijų kabineto reikalų vedėju.

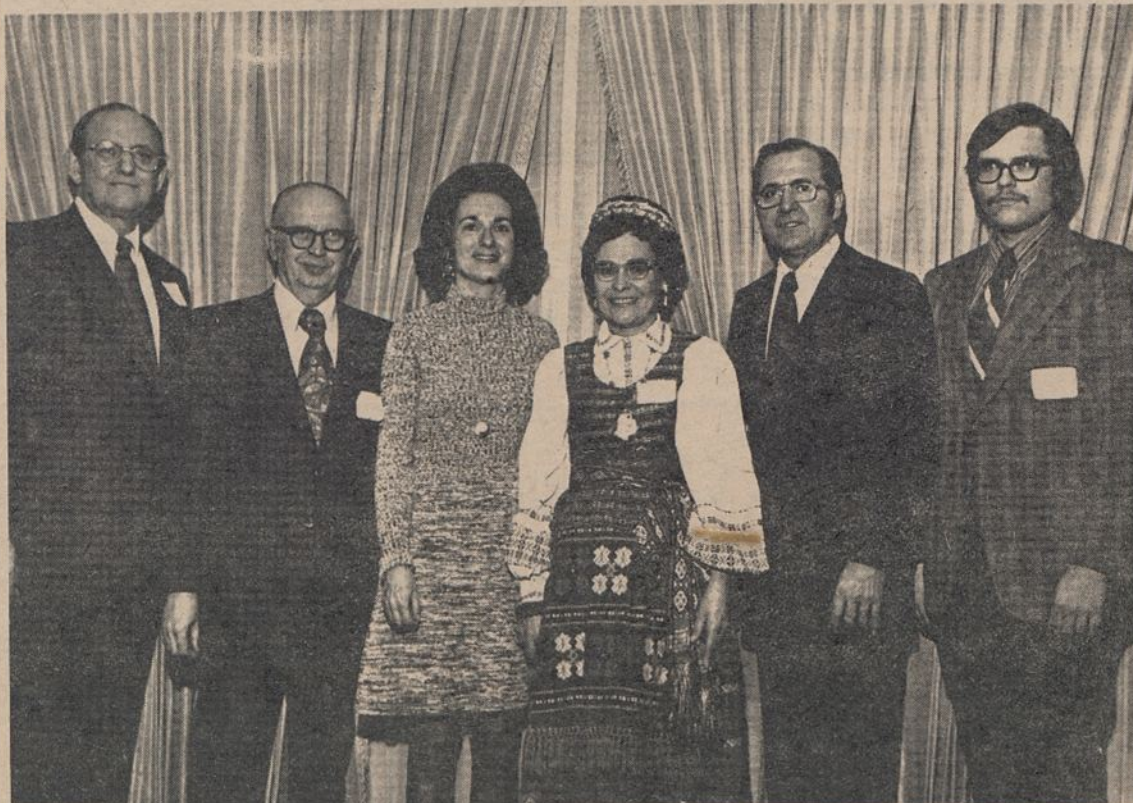
1923 m. S. Lozoraitis įstojo į užsienių reikalų ministeriją ir balandžio 1 d. paskirtas sekretoriumi į pasiuntinybę Berlyne. 1928 sausio mėn. pakeltas pasiuntinybės patarėju, Lozoraitis 1929 m. pabaigoje buvo paskirtas prie šv. Sosto į Romą, kur ėjo Charge d'Affaires pareigas.

1932 m. Lozoraitis buvo perkeltas į ministerijos centrą ir paskirtas politikos departamento direktorium, o 1934 m. birželio mėn. gavo paskyrimą užsienių reikalų ministerio vietai. Tose pareigose išbuvo iki 1938 m. pabaigos. 1939 m. paskirtas pasiuntiniu į Romą, Lozoraitis ten pasiliko ir po Lietuvos valstybę ištikusios katastrofos. Dar trumpai prieš sovietų okupaciją 1940 m. birželio mėn. paskirtas Lietuvos diplomatinės užsienyje šefu, Lozoraitis tas pareigas tebeina dar ir dabar, vadovaudamas diplomatinei veiklai už Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymą.

Jubiliantas yra gimęs Kaune 1898 m. rugsėjo 5 d.

didinti prezidento galią prekybos srityje, jis tą padarys. Bet, jei prezidentas turi turėti daugiau teisių šioje srityje, kodėl jo teisės turi būti sumažintos kitose srityse?

STEIGIAMA LIETUVIŲ KALBOS KLASĖ WAYNE STATE UNIVERSITETE



Pasitarime dėl lietuvių klasės įsteigimo Wayne State universitete, kuris įvyko Detrito miesto mero oficialioje rezidencijoje, vadinamoje Manoogian Mansion, iš kairės: Wayne State universiteto rektorius George E. Gullen, Jr., Vytautas Kurkus, Detrito miesto mero žmona Katherine Gribbs, Stefa Kaunelienė, Detrito miesto meras Roman S. Gribbs ir Robertas Selenis.

Pasikalbėjimas su BALFo pirmininku kun. V. Martinkum

"Draugui" atsisakius spausdinti, malonėkite patalpinti "Dirvoje" šį mano pasikalbėjimą su Balfo pirm. kun. V. Martinkum.

J. Baltrus

BALFAS IR TAUTINIS SOLIDARUMAS

Tokia antraštė paskaičiau Draugo š. m. vasario 28 dienos numeryje korespondento pasikalbėjimą su p. M. Rudienė ir, būdamas ilgametis BALFo veikėjas, gerai pažindamas 8 metus BALFui vadovaujantį kun. V. Martinkų, kuris yra aukštos tolerancinės dvasios santykiuose su bendradarbiais, ypač objektyvus ir teisingas pašalpų skirstyme, kas tokioje organizacijoje itin yra lemiantis veiksnys, todėl svarbu ir kitiems BALFo veikėjams šią organizaciją ir toliau išlaikyti tokio vieningumo dvasioje daugiausia dėmesio skiriant į BALFo veiklos aktyvinimą bei lėšų telkimą, vietoje skleidus neteisingas žinias nuvertinant ilgamečių darbuotojų įnašą.

Kun. V. Martinkus, būdamas ne tik BALFo pirmininku, bet ir klebonu, iš arčiau pažįsta žmones ir jų būklę, o taip pat jis šalpos darbu aukojasi ne vien lietuviškos širdies, bet ir DP benamio, iš tėvynės išblokšto, vargan patekusio, kartaus ir skaudaus gyvenimo patyrimo vedamas. Todėl kreipiausi į jį atsakyti į tuos pačius klausimus, kuriuos atsakė "elect", bet dar pareigų neperėmusi pirm. p. M. Rudienė. BALF pirm. kun. V. Martinkus mielai sutiko atsakyti:

Dėl perkėlimo į Chicago jau nuo 1964 m. chicagiečiai organizuoti, kartais net apsilenkdami su organizaciniu orumu bei įstatais tų tikslų siekė dėl jiems vieniems žinomų priežasčių. Praeitame seime 1972 m. spalio 28 d. Detroito jie tikslą pasiekė ir prašė senąją BALF valdybą eiti pareigas dar tris iki šešių mėnesių ruošiant perdavimą. Valdyba paskyrė du narius tvarkingam BALFo centro įstaigos perdavimui. Bet tame laikotarpyje paaiškėjo, kad New Yorko BALFo 100-sis skyrius yra iškėles bylą teisme dėl 1972 m. spalio 28-9 d. teisėtumo naujai ir senajai tebeinančiai pareigas valdybai, todėl, kol byla baigsis, perdavimas neįmanomas.

Ponia M. Rudienė skelbia netiesą, kad "senosios valdybos nariai norėdami sukludyti perkėlimą, per New Yorko skyrių iškėlė



Kun. V. Martinkus

bylą federaliniam teisme". Valdybos nariai net nežinojo apie tai, o sužinoję stengėsi dar neiškūmus spręsti savo tarpe, tačiau tos pastangos vaisių nedavė.

2. Reiškiu protestą prieš p. M. Rudienės paskelbtą klaidingą žinią, jog namas kiekvienais metais New Yorke davė 3-4 tūkstančius dolerių. BALFo centro namuose gyveno ir reikalų vedėjai, kas buvo įskaitoma į jų algą, nes iš mokamos algos nebūtų galėję pragyventi. Taip pat gi jame buvo BALFo įstaiga, VLIKo archyvas ir siunčiamų gėrybių sandėlis. Visa tai įskaičius sudaro ne nuostolius, o pelno apie 1000 dol. kasmet arba 8% nuo investuoto kapitalo.

3. Naujai išrinktoji pirmininkė tačiau visai nekooperavo su pareigas tebeinančia centro valdyba. Davė įsakymus BALFo tarnautojams atsiųsti pagel-daujamą bylas ir kita, be centro valdybos žinios, kuri neša atsakomybę.

To dar negana, p. M. Rudienė su p. A. Dzironu vasario 6 d. atvyko į BALFo centro įstaigą ir trenkdama į stalą kumščiu, grąsindama policija, reikalavo tarnautojų duoti reikalaujamus dokumentus, tiems aiškinantis ir patariant kreiptis į centro valdybą, susikrovė į lagaminus ir išvažiavo.

4. Po kiek laiko savo pasidarytu antspaudu davė įgaliojimus bankams nepaformuodama pareigas tebeinančios BALFo centro valdybos, kol pašalpom išsiuntinėti čekiai ėmė grįžti. Nuėjus į bankus pasiteirauti, paaiškėjo netikras antspaudas ir abiem pusėm liko užšaldytos sąskaitos.

Viso to mes nekėlėme viešumon idant nepakenktų BALFo geram vardui, kol pradėjome skaityti p. M. Rudienės teikiamų klaidingų informacijų posėdžiuose ir net spaudoje, dėl ko jaučiame pareigą ir mes pasisakyti, būdami nepa-

REIKIA PROTESTUOTI...

Bolševikai moka kraipyti sąvokas. Jie kraipo sąvokas su tikslu apgauti žmones. Slėpdami po kilniais pavadinimais, kokie yra "Laisvė", "Demokratija", "Tautos apsisprendimas", "Tautos suverenumas", savo nesvaraus kromelio surogatus, bolševikai įžuliai operuoja aukštais ir kilniais terminais.

Ilgokai jiems rėžė akis pasauliui žinomas žodis "genocidas". Lietuviškai — "tautųžudystė". Genocidas ne nuo šiandien gasdina laisvąjį pasaulį. Bet Antrojo pasaulinio karo baisybės įralenkė visus istorinius pavyzdžius. Genocidas, pagaliau, tapo "formuluotas", Jungtinių Tautų pastebėtas ir svarstytas. Norėta sukurti genocido aptarimą ir jį pasmerkti. Valstybės, kurios nusikals, gali būti traukiamos atsakyti; nusikaltėlis valstybės gali būti smerkiamos ir baudžiamos.

Tai buvo kilnios pastangos pašalinti genocidą, pasmerkti jį, bausti už genocido veiksmus. Bet tai buvo labai neparanku bolševikinei santvarkai, kur genocidas būtina režimo atrama. Sovietija įvykdė totalinį kai kurių tautų ir genčių naikinimą. Tas sąrašas ilgas ir labai kruvinas. Greita fizinio genocido yra ir kultūrinis genocidas. Šitokį dabar bolševikai rusai taiko savo margs tautybėmis valstybės mažumoms. Pagaliau — ir religiją praktikuojančiųjų persekiojimai yra kultūrinio genocido veiksmas.

Bolševikai greit išrado savo sąvoką. Pagal tą, bolševikine prasme, genocidas yra antikomunistinis veikimas. Kiekvienas, kas veikia prieš bolševikinę valstybę, kas žodžiu, ginklu ar veiksmu veikia prieš bolševiką — tas kaltintinas... genocidu arba genocidinėmis tendencijomis!

Šitokį pagrindą bolševikai padėjo po naujos "Genocido konvencijos" projekto. Pridengę tą genocido surogatą skambiomis frazėmis ir kilniai skambančiais žodžiais, bolševikai nori, kad "Genocido konvencija" jų versijoje taptų tarptautiniu dokumentu, o, kartu, ir tarptautiniu bolševizmo ginklu!

Jie varo milžinišką akciją už tos versijos pravedimą Jungtinėse Tautose. Ar ratifikuos šį bolševikinį blefą? Ar taps tas sukybių pilnas tekstas tarptautiniu dokumentu?

Keli Jungtinių Valstybių senatoriai, naiviai gerbdami sovietinę iniciatyvą, linkę raginti tokį tekstą rati-

grįstai kaltinami, — baigė BALFo pirm. kun. V. Martinkus.

fikuoti. 1970 metais vasario 19 d. netgi prezidentas Nixonas pasiūlė Senatui būti palankiam tai abejotinai versijai (The Review of the News, 1971. 4. 14).

Amerikos spauda jau prieš porą metų pradėjo gana sarkastiškai vertinti tekstą, kuriuo taip įtartinais rūpinasi... Sovietinė valstybė.

Ir iš tikro, laisvasis pasaulis gerai žino, kad bolševikinė iniciatyva nebus aikvojama dėl grynai humanistinių reikalų. Po Genocido konvencijos tekstu prikašiotą pakankamai sovietinės kazuistikos, kuri, esant reikalui, tarptautinėse ir tarpvalstybėse svarstybose taps patvariu ginklu... ginti sovietinius interesus ir sovietinės vergijos metodus. Dabar ir vėl, sovietai suaktyvino savo kampaniją. Jie norėtų kaltinti Ameriką... genocidu! Jie, kartu, nori išimti savo politinį ir religinį genocidą iš Genocido konvencijos teksto. Dargi, jie nori Genocido konvenciją paversti garsiai skambančiu savo propagandos įrankiu...

Ir mažoji lietuvių kolonija Amerikoje daug gali paveikti sovietinės versijos nenaudai. Įžulį bolševikinę sukybę turi būti nuolatiniai demaskuojama. Lietuviams tenka reikalauti iš savo legislatorių tos konvencijos pasmerkimo. Reikia reikalauti, kad šitoks tarptautinio dokumento projektas nebūtų ratifikuotas!

Kiekvienas lietuvis (o ir jo paragintas kitatautis) turi rašyti tuo reikalu savo valstijos senatoriams, senatoriui Mike Mansfield ir senatoriui S. J. Ervin. Laiškai turi būti trumpi ir aiškūs.

Šituo veiksmu mes prisidėsime prie pasaulio kovos už laisvę. Tai, kartu, kova už Lietuvos laisvę.

• JAV LB Vakarų Apygardos rinkimų komisija praneša, kad gegužės 19 ir 20 d. JAV LB rinkimams yra pasiūlyti šie kandidatai: Liudas Balvočius, dr. Zigmas Brinkis, Uogintas Kubilius, Antanas Mažeika, Eugenijus Vilkas ir dr. Jonas Žmuidzinas — į JAV LB VII tarybą; Bronius Budriūnas, Vytautas Čekauskas, Vladas Pažiūra, Antanas Skirius ir Jonas Žukas — į PLB IV seimo atstovus. Balsuoti bus galima už 2 kand. į tarybą ir už 2 į seimą.

Balsavimai vyks apylinkėse.

WANTED EXPERIENCED TRAINERS OF WELDERS, DRILL PRESS OPERATORS, MACHINISTS, TRAILER BUILDERS, ELECTRICAL WORKERS. Steady year round work. KING AMUSEMENT CO. 58580 Victoria St. New Haven, Mich. (203 311)



Solistė Liucija Zaikienė atlieka komp. G. Gudauskienės lengvosios muzikos kūrinius; akompanuoja R. Apekiytė. Kompozitorės Giedros Gudauskienės kūrinių koncertą suorganizavo LB Santa Monikos -- Vakarų Los Angeles apylinkė.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ ŽINIOS

ATVYKSTA GRANDINĖLĖ

Š. m. balandžio mėn. 29 d. šaunioji "Grandinė", Clevelando kolonijoje užgimusi ir išbujojusi lietuvių tautinių šokių grupė, pasirodys Los Angelėje.

Losangeliečiai, su šio ansamblio pasikvietimu, turės išlaikyti tam tikrą egzaminą: įrodyti, kad entuziastingai remia LB Vakarų Apygardos iniciatyvą — "Grandinė" gastroles Pacifico pakrantėse.

Džiugo konstatuoti, kad LB Vakarų apygardos energingas pirmininkas Jonas Činga, su savo padėjėju A. Adomėnu, ir kitais valdybos nariais jau baigia išplatinti šio spektaklio bilietus, kurio didėją dalį išpildo ir amerikiečiai. O parodyti šį žavųjį, aukšto meninio lygio pasiekusį mūsų tautinių šokių vienetą sveitintaučiams, yra losangeliečių pareiga; žinoma, "Grandinė" gastroles paglostys ir mūsų tautinę ambiciją, bet daugiausiai išgarsins mūsų pavergtos Tėvynės vardą. Savo išvykomis po didžiąsias JAV lietuvių kolonijas, "Grandinė" yra supažindinusi ir ne vieną įtakingą šio krašto valstybininką apie kraštą prie Baltijos pakrančių, kuris ir šiandien tebeneša žiaurų okupanto jungą. Išgarsinti Lietuvos vardą "Grandinė" ypač pasisekė pietų Amerikoje, o paskutiniu laiku ir Europoje; juk visiems aišku, kad tautinis šokis be estetinio tikslo turi ir tam tikrą politinį atspalvį.

"Grandinė" — (apie 40 šokėjų) vadovauja Liudas Sagys, kurio sugebėjimai aiškiai atsispindi šio ansamblio pajėgume; daugumas šokėjų yra pasiekę šiame mene beveik profesionalinio lygio, todėl nenuostabu, kad šokėjams visur yra keliamos milžiniškos

ovacijos.

Su nekantrumu laukiame mielosios "Grandinės" pasirodymo ir manome, kad losangeliečiai jų irgi neapvils.

• Los Angeles birutietės išsirinko naują valdybą, kuri pareigomis pasiskirstė taip: T. Sereikienė — pirmininkė, E. Pažerienė — vicepirmininkė, G. Raibienė — sekretorė, L. Stadalnikienė — išdinininkė, S. Puikūnienė — narė ypatingiems reikalams, koresp. V. Mažeikienė. Revizijos komisija — A. Pažiūrienė ir J. Radvenienė.

Naujoji valdyba perdavė Balfui pereinamojo baltaus pelno dalį (400 dol.) šelpimui į vargą patekusių mūsų tautiečių. Kita dalis gautojo pelno yra naudojama įvairiems vietiniams visuomeniniams bei kultūriniais reikalams. Paskutini u o j u laiku nutarta pavasario baltaus nedaryti, nukelti jį į rudenį (rugsėjo 29 d.).

• Lietuvių Tautinių Namų Valdyba savo metiniame susirinkime, kuris praėjo gana sklandžiai, išsirinko naują valdybą: B. Mackiala — pirmininkas, J. Raibys ir S. Waitek — vicepirmininkai, G. Rukšėnas — sekretorius, A. Mažeika — narys ypatingiems reikalams. Revizijos Komisija — B. Dūda ir V. Mažeikienė.

Susirinkime nutarta įrengti posėdžių salę; tam reikalui čia pat buvo surinkta 300 dol., kitus pinigus mąnoma surinkti paskelbus vajų namų dalininkų tarpe.

Kor.

ŽUVO JURGIS KUDOKAS

Balandžio 11 d. Santa Monicoje, Calif. gyvenęs Jurgis Kudokas, 35 m.amž., sūnus architekto Stasio ir Sofijos Kudokų, tragiškai žuvo.



Kompozitorės Giedros Nasvytytės-Gudauskienės kūrinių koncerte, Santa Monica, Calif. pianistei Raimondai Apekiytei piano akompanimentu palydint, aktorius A. Žemaitaitis skaito poeto K. Bradūno "Maras".

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DIRVA THE LITHUANIAN NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

MAILING ADDRESS

P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO • PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS, INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TRECIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS • PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASIRANT • PAVARDE PASIRASYTI STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

VILNIES DIALEKTINIS IŠŠŪKIS SOVIETINEI SISTEMAI

Lietuvių liaudies dienraštis Vilnis, bolševikiškų utopijų garsiakalbis lietuvių kolonijoje, vis dėlto, patenka į taktines "sklokas". Savo laiku į idėjinę "skloką", neatspėjęs Kremliaus užmačių, buvo įsivėlęs Pruseika ir ilgokai jam teko išsisukinėti, kol idėjinės "sklokos" kaltę išpirkio.

Dabar Vilnis aiktėlėjo ir įkliuvo į taktinę "skloką". "Sklokos" vardu bolševikai vadina pareiškimą nuomonės, kuri bent kiek nesiderina su Kremliaus politika. Mat Vilnis ten jau tikrai nepaklysta, kur rašo ok. Lietuvos "specai". Tokie gi jau užpildo didesnę Vilnies numerių pusę. Vilnies "vadamuosius", dėl jų naivumo, atrodo, rašo čekagiškiai komunistėliai.

Tad balandžio 4 d. numeryje, lyg spuogas ant nosies, iššoko Vilnies vedamasis "Loterija — biednėjimo ženklas".

Kažin kuris bolševikinio dienraščio rašeiva valstybinės arba valstijinės loterijos sumenkinimui prirašė visą krepšį žmonėms. Iš loterijos praktikos privarvino visus bidonus labai liūdny prognozių. Ir iš loterijos poveikio žmonėms priskaičiavo "dūšias ir kūnus" žudančių poveikių.

Štai kaip rašo Vilnies "draugas":

"Kaip dvasininkai penia silpnadvasius iliuzijomis laimingų pomirtinių gyvenimu 'danguje', taip loterija silpnadvasiai bus penimi iliuzijomis lengvai praturtėti. Kaip dvasininkai prekiaudami 'dangumi' turi sotų pragyvenimą, taip valdžia prekiaudama loterijos bilietais turi gražaus pinigėlio."

Vilnis rašo visą traktatą apie loterijas:

"Loterijų istorija moko, kad ji yra krašto biednėjimo ženklas... Valdžios jas skatina ne tiek dėl pasipinigavimo, kiek gydymui desperacijon įpuolusiam skurdžiui. Jeigu nebūtų iliuzijos desperacijon įpuolusiam skurdžiui loterija išbristi iš skurdo, jie masiškai organizuotųsi kovai su skurdo priežastimis... Loterija yra darbo žmonių kovų parazitai..."

Vedamojo rašeiva galėtų jau ta proga pasmerkti arklių lenktynes, bingo, bet kurį kortų lošimą, paprasčiau, kad ir Vilnies bazaro loteriją — juk tai vis nedorybės, kur žmogeliai tikisi ką nors laimėti, išlošti ir gauti pinigėlių ar daiktėlių iš aklos laimės malonės...

Nepakankamai politiniai raštingas Vilnies vedamojo autorius nežinojo, kad So-

viety Sajungoje (ir okupuotoje Lietuvoje) siaučia loterijų epidemija! Yra visokių loterijų. Vienos operuoja valstybiniais paskolų lankštais. Kitos — piniginių premijomis. Trečios, dargi, daiktais.

Daiktinės loterijos pačios populiariausios, nes rublių nestokoja, stokoja daiktai. Ilgiausi laimėtojų sąrašai telpa sovietinėje spaudoje. Kartais nutinka taip, kad laidoje po loterijos tiražo dienos, visas dienraštis paskirtas laimingiems numeriams surašyti. Ir kokių daiktų, nepasiekiamų eiliniam sovietiniam piliečiui, yra tame laimėjimų sąrašė! Čia tau automobiliai: Volgos, Mockvičiai ir žiguliai! Čia tau foto aparatai, tranzistiniai radijai, netgi spalvoti televizoriai!

Juk kiekvienas, kas moka už aklos laimės išdaigą sovietinėje loterijoje, pagal Vilnį ieško progos "išbristi iš desperacijos ir mįstų iliuzija praturtėti". Taip ir daro sovietiniai piliečiai. Jie vis dar netapo "tikrais sovietiniais žmonėmis", kurie nori išdidžiai duoną pelnyti iš "socialistinių lenktyniavimų". Jie, kaip "dvasininkai bei kapitalistų suvedžiojamieji" kapitalistinių kraštų žmonės, nori laimėti loterijoje.

Bet atsisukame į Vilnies vedamojo pavadinimą: "Loterija — biednėjimo ženklas". Juk tai ideologinis smerkimas sovietinių loterijų epidemijai! Juk tai dialektinis iššūkis sovietinei sistemai! Juk tai senų ir primirštų laikų, jeigu ne ideologinė, tai bent taktinė "skloka".

Ir savo vedamuosius Vilnia galėtų pavesti rašyti "specams" iš ok. Lietuvos. Jie pripila Vilnies skiltis,

Pasak tėvo jėzuito: "Mūsų visi tautos kovotojai ir patriarchai, gyvenusieji caristinės Rusijos pavergtoje Lietuvoje, ją taip pat vadino Lietuva. Kudirka, rašydamas himną, nesakė: "Okupuotoji Lietuva, pavergtoji tėvynė mūsų..." Nei Maironis nerašė: "Okupuota Lietuva bran gi..."

Netiesai!!! Vincas Kudirka pavergėjui apibūdinti buvo parinkęs taiklų žodį — Maskolija, nusakantį ne vien faktą, kad Lietuva yra okupuota, bet kartu tiksliai paaiškinantį, kas ją yra pavergęs. "Pirmojo laiško pusėje išreikšti dejavimai, kad anoje Lietuvos pusėje, t. y. Maskolijoje (m.p.) klojasi negerai..." "Matyt, kad žandarų ypatybės tarp žmonių Maskolijos (m.p.) pusėje platinasi..." (Varpas Nr. 12-1895).

Tenka stebėtis, kad L. L. Redaktorius neskiria poezijoje abstrakčiai vartojamo žodžio nuo publicistikoje, istorijoje, politinėje ekonomijoje tam tikrą Lietuvos laikotarpį apibūdinančios sąvokos. Jeigu šnekama apie Lietuvą, tai laukina išlaikraštinių aiškų ir pakartotino priminimo apie katrą laikotarpį jis kalbama: priešistorinė, viduramžių, nepriklausomą ar okupuotą Lietuvą. Jeigu jam nuo Mindaugo laikų iki šios dienos Lietuva yra ta pati, tai prašosi išvada, kad jis nesuvokia mūsų gimtojo krašto buityje.

Be reikalo J. Vaišnys, S.J. dramatizuoja klausimą pabrėždamas: "tegu jie nesistengia savo galvosenos kitiems primesti ir versti juos elgtis prieš savo sąžinę". Susidaro įspūdis, kad Lietuvių žurnalistų Sąjungos pirmininkas pritrūkęs argumentų ieško užuovėjos savo sąžinės užnugaryje. Ar nebūtų nuosaukia, jeigu jis ją paliktų ramybėje, nes iš visko jausti, kad pavergtos Lietuvos kėslių atžvilgiu toji sąžinė bent šiuo metu yra linkusi pasnūduriuoti...

jie galėtų pasukti galvą ir dėl vedamųjų. Juk mokėti už tai nereikia. Jiems at-moka Vilniaus agitpropas.

GAUSU RETORIKOS, BET STOKA LOGIKOS (2)

"Ar turime būtinai juos vadinti su tam tikra panieka pionieriais ir komjaunuoliais?", klausia skaitytoją J. Vaišnys, S.J. Ne tik turime, bet ir privalome sakyti kas jie tokie. Priešingu atveju yra klaidinamas skaitytojas. Antra vertus, sykį J. Vaišnys, S.J. sako, kad jam pionieriaus ar komjaunuolio vardas yranepriimtinas, nes kai ką paniekina, tai tuo pačiu jis išduoda save ir paaiškina kodėl ven-gia okupuotos Lietuvos vardo. Katras iš jų: okupuotieji ar okupantas to vardo nemėgsta, katrą iš jų dviejų tas vardas paniekina, — kiekvienam supratingam lietuviui savaime aišku.

Savo negudriais išvedžiojimais J. Vaišnys, S.J. galėjo kai ką suklaidinti, tačiau sveikos nuovokos žmogus turėjo pajus-

ti, kad tėvo jėzuito retorikoje trūksta elementarios logikos, o jojo pasisakymuose atsispindi okupantui palanki dvasia.

Sekant lietuviško gyvenimo eigą galima su džiaugsmu konstatuoti, kad išeivijoje šiuo metu įvyko lūžis į teigiamą pusę ir visiems sovietinių idėjų simpatikams mūsų tarpe juo toliau, juo labiau darosi ankšta.

Savo samprotavimus baigsiu dr. Vinco Kudirkos žodžiais: "Ne pa-peik manęs, skaitytoja, kad šiame straipsnyje suteikiau ant syk tiek daug neramių dalykų! Ką aš kaltas, jeigu eidamas šiuomi žygiu per tėvišką dirvą, radau tiek daug smilgų, dirsių ir kūkalių? Turiu viltį atrasti kitą kartą ir kviečių". (V. Kudirkos raštai, tomas II, 16 psl.)

TRIUKŠMINGAS LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

ANTANAS JUODVALKIS

(2)

Diskusijos buvo gyvos ir karštos. Diskusijose dalyvavo daug atstovų ir daugiausia lietuvių tik pirmininko pranešimą. Diskusijose dalyvavo: Vaičiūnas, Brusokienė, Šimaitis, Juodvalkis, Motušienė, Ginčauskas, Šimkūnas, Grigaravičius, Kamantas, Jasaitis, Jodelis, Blinstrubas, Valinskas, Tauginas, Franevičius, Repšienė, Kisielius, Orentas, Moliejus, Jorūta, Juškevičienė, Stončienė ir kt.

Diskusijos lietuvių ne Apygardos v-bos veiklą, bet V. Zalatoriaus vaidmenį valdyboje. Pirmininkaujantiam sunkiai sekėsi auditoriją suvaldyti ir dažnokai girdėjosi švilpimas bei baubimas. Šiaip taip apvaldžius auditoriją, visi pranešimai buvo priimti.

PASITIKĖJIMO KLAUSIMAS

Kadangi valdyba nepasitaurė, o buvo išrinkta dviejų metų terminui, tai suvažiavimas galėjo pareikšti pasitikėjimą vi-

sai valdybai ar atskiriems jos nariams. Logiškai galvojant, valdyba turėjo atsistatydinti ir suvažiavimui palikti laisvas rankas išrinkti naują valdybą, nes iš praėjusiųjų metais rinktos, beliko trys asmenys, iškaitant ir V. Zalatorių, dėl kurio yra pasitraukę kiti valdybos nariai. Dėl nesuprantamų priežasčių, valdyba neatsistatydino, o pasiūlė V. Zalatoriui pareikšti nepasitikėjimą. V. Zalatoriaus klausimas buvo pateiktas balsavimui ir 103 balsais iš Apygardos valdybos buvo pašalintas.

Buvo iškiles klausimas, kokiomis teisėmis dalyvauja "Gimtojo krašto" bendradarbis Edv. Šulaitis ir siūloma jį iš susirinkimo išprašyti. Bandęs advokatauti V. Zalatoriui Bronius Ginčauskas, susirinkimo buvo nutildytas ir jam atimtas balsas (64-26).

Iš originalios valdybos likus tik dviem nariams (R. Kronui ir F. Valinskui), Jasaitytė, Blinstrubas, Šimaitis, Brusokienė ir kt., siūlė rinkti naują valdybą, o Jodelis, Razma, Kamantas, Kisielius ir kt. siūlė šiai valdybai pareikšti pasitikėjimą. Po ilgesnių diskusijų, klausimas buvo pastatytas balsavimui ir valdybai pareikštas pasitikėjimas 78 balsais prieš 19.

Po pasitikėjimo valdybai pareiškimo, buvo iškiles kandidatų klausimas, nes jų nebeliko. Vieni siūlė išrinkti kelis asmenis kandidatais į valdybą, o antri — palikti valdybos nuožiūrai ir reikalui ištikus kooptuoti. Laimėjo kooptavimo šalininkų pasiūlymas (54-48 balsais).

Kontrolės komisija paliko ta pati.

APYLINKIŲ PRANEŠIMAI

Dvylika apylinkių padarė pranešimus, o pen-

PARAMA MŪSŲ SPAUSTUVEI ATNAUJINTI

Be jau gautų 929 dol., spaustuvei atnaujinti, atsiuntė paramą:

PO SIMTĄ DOLERIŲ:

• **ALT S-gos Elizabetho** skyrius savo metiniame susirinkime nutarė Vilties Draugijai paskirti 100 dol., pakeliant savo įnašą ir tuo pagelbstint atnaujinti spaustuvės mašinas. Valdybos išd. Pranas Damijonaitis, siųsdamas čekį, Dirvai linki pasisekimo.

• **Juozas Jurevičius**, nuširdus Dirvos bendradarbis ir rėmėjas, Korp. Neo-Lithuania vyr. valdybos sekretorius ir ALT S-gos narys, Vilties trigubas šimtininkas, spaustuvės atnaujinimui atsiųsdamas 100 dol., rašo:

"Visi žinome, kad laikraščių, knygų leidimas nelengvėja, o vis kasmet sunkėja. Taip pat per eilę metų spausdinimo priemonės genda ir susidėvi. Reikia naujų. Jų kaina nemaža. Nesant santaupų, reikia ieškoti būdų joms sutelkti. Vilties Draugijos vadovybė ir Dirvos redaktoriai tuo reikalu ir kreipiasi į skaitytojus paramos. Jeigu kilniam tikslui prašo, tai reikia visiems po doleriuką ir sumesti.

Taigi atsiliėpdamas į prašymą — naujai įsigy-tos spausdinimo mašinėlės "morgičiams" pamažinti siunčiu savo kuklią auką 100 dol. sumoje tegul už juos bus apmokėtos koks nors ratelis, kuris drauge su kitais ratukais suka tą mašinėlę".

\$40.00

• **X. Y.**, gyv. Clevelande, vienas pirmųjų įsijungęs į Vilties draugiją, atsiuntė 40 dol. atsiliepdamas į atsišaukimą spaustuvės atnaujinimo reikalu, tuo pakeldamas savo įnašą iki 100 dol. ir tapdamas pilnu šimtininku.

\$25.00

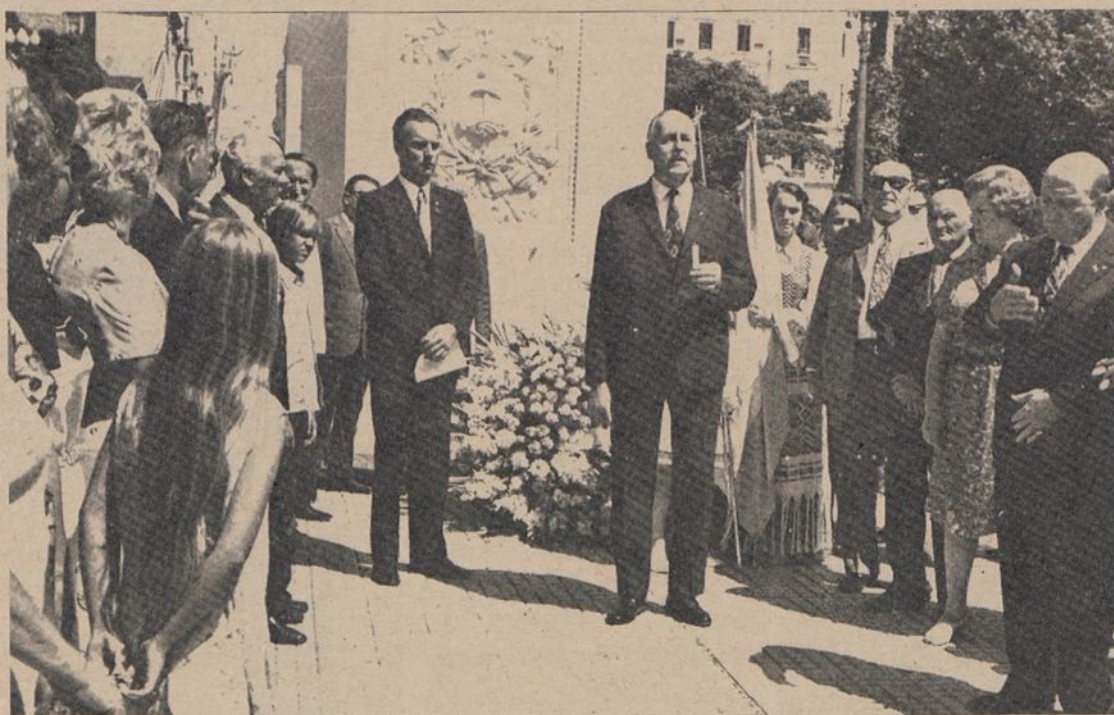
• **Domas ir Sofija Adomaičiai**, gyv. Chicagoje, atsiuntė spaustuvės mašinų pagerinimui 25 dol.

\$20.00

• **Povilas ir Gertruda Dargiai**, gyv. Pittsburgh, Pa., spaustuvės mašinų atnaujinimui atsiuntė auką 20 dol.

Viso iki šiai dienai spaustuvei atnaujinimo fondan gauta 1,214 dol.

Viesiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.



Argentinos lietuviai šiais metais minėdami Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį prie Argentinos išlaisvintojo San Martin paminklo padėjo gėlių vainiką. Iškilnėse dalyvavo didelis būrys svetimtaučių. Nuotraukoje prie vainiko stovi ALOS Tarybos pirm. A. Mičiūdas ir kalbą pasakęs Z. Juknevičius.

kios apylinkės nepasirodė. Apylinkių pranešimai buvo nevienodo lygio. Vieni (Marketparkas) pranešė apie ateities veiklą, o kiti (dauguma) reikalą buvo supratę teisingai ir pranešė apie praėjusių metų atliktus darbus. Patys pranešimai vieni buvo geri ir lietuvių visus reikalus bei nuotai-kas, o kiti labai ištęsti smulkmeniškai ir praneš-tini apylinkės susirinkime, bet ne Apygardos suvažiavime. Bendras vaizdas susidarė, kad jaunimas mažai domisi LB veikla ir mažai jų jungia-

(Nukelta į 4 psl.)

JURATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

ŠOKIAI IR SAMBŪRIAI (4)

BRANGI SESUTE,

Grįžtant prie praeitame laiške gvildento mūsų liaudies šokių tyrimo klausimo, leisk man aprašyti Tau vieną atsitikimą iš asmeniškos patirties.

Pradėjusi tirti iš senosios Lietuvos į Ispaniją V-tame šimtmetyje vyčių gaudų (vizigotų) invazijos atneštas įvairias baltų tarmes, ypač daug užtikau lietuviškų šokių pavadinimų. Jų yra tiek, jog turbūt teks su laiku apie juos atskirai pakalbėti, nes į šių laikų rėmus tokios plačios temos nesutalpinsiu. Kur buvęs, kur nebuvo, išdygo ir vienas anuomet Ispanijoje šoktas šokis vardu "gibadina". Šokis buvo šokamas toje Ispanijos provincijoje, kurioje lietuviškų žodžių viduramžių rašyboje esu nuosekliai užtikusi raidės B vartojimą vieton mūsų dabartinės V, ir raidę D vieton mūsų T (ši fonetinė savybė, kurioje B vartojimas yra ankstyvesnis už sanskrito V, taipogi randasi kai kuriuose lenkų kalbos baltiško substrato žodžiuose). Kaip ten bebūtų, daugybės kitų panašių tarimo kitimo pavyzdžių vedina, turėjau išversti "gibadina" į mūsų šokių "gyvatyną".

Gibadinos vardo lygiagretumas su mūsų gyvataru privertė mane pastebėti, jog žodyje "gyvatARas" tebėra gyva AR priesaga, kurią mes šandieną beužtikame tikrai prieš 5.000 metų kalbėtose mums giminingose hititų kalbose (Č. Gedgaudas šią hititų priesagą atskirai tyrė ir ją sugretino su mūsų dabartine "orius" priesaga, pav. stiklorius). Kadangi šios priesagos tarimo su A raide tūkstantmetinė senovė yra dokumentuota hititų raštais, tenka daryti išvadą, jog ir žodis "gyvataras", kalbiniai žvelgiant, turėtų siekti panašios senovės.

Ar "gibadina" - gyvatyna ir gyvataras nurodė gyvastingumo principą? O gal abu šokiai tiesioginiai vaizdavo to gyvestingumo religinį simbolį "gyvatę"? Atsakyti būtų labai sunku. Reiktų tačiau paminėti, jog "gyvatės" šokiai yra užtikami visų žemynų primityviose tautose ir jie buvo gana plačiai studijuoti. John Layard pav. atskiroje studijoje yra įrodęs, jog šie šokiai jau buvo žinomi megalito kultūroms ir simbolizavo pomirtinę kelionę. Kurt Sachs, iš įvairių "gyvatės šokių" kildina vėlesnius Europos "grandimi" šokamus šokius, vokiečių įvairius "Langtanze" ar Provenso "farandole".

Deja, kuriozai prasidėjo tuomet, kai aš panorau arčiau susipažinti su mūsų Gyvataro autentiškos formos aprašymais. Tarybinės kultūros baruose užtikau štai toki autentiško tikslumo perlą: "Gyvataras -- žemaičių šokis. Jį sutvarkė ir stilizavo E. Kupstaitė... Šokio brėžinį ji sugalvojo gana vykusiai, stilizuotas atrodė gražiai". Pridėkime prie to, jog kiek vėliau Lingis tą nelaimingą gyvatarą vėl savo nuosiūra perstilizavo, per-sutvarkė ir per-sugalvojo...

Brangioji, Tu gerai žinai, kad aš esu įsitikinusi scenai skirto šokio stilizavimo šalininkė. Tačiau, deja, mes taip įpratome matyti tikrai stilizuotą bei sumodernintą tautinį šokį, jog priėjus reikalui prie rimtesnio tyrimo, nė nebežinome koks gi buvo tas autentiškasis, anuomet Žemaitijoje užtiktas, šokis. Ar jis iš tiesų buvo toks lygiuotas, kaip mes šiandieną jį matome? O gal jis vingiavo? Ar jo žingsnis tikrai buvo kulnu/pirštu pasišokimas? O gal koja šliaužė? Muzikinė gyvataro struktūra nurodo religinę šokio kilmę. O kaip atrodė pats šokis?

Tokių "o kaip" mes dabar galime priskaičiuoti iki ryto, ryšiumi su kiekvienu senesniu mūsų šoku. Mat, deja, net sąžiningiausi pirmieji mūsų šokių surašymai -- tyrinėtojo akimis žvelgiant -- yra tragiškai netobuli.

Nepamirškime, jog vėlesnieji liaudies šokių tyrimai vakarų Europoje kaskart aiškiau įrodo, kad senasis Europos liaudies šokis yra liekana senoviškos simbolinės "kalbos". Mūsų senasis šokis -- nors savo išvaizda jis skiriasi nuo Indijos individualių, žymiai vėlyvesnių, šokių, -- principu tačiau remiasi tais pačiais pagrindais kaip ir garsumas Indijos "katak" (pasakotojo) šokis. Indijoje



NODO, EN QUE SE DEU
ballar lo Contrapás curt; y pot
servir també per lo Contrapás
Cerdà, ab tots los seguits, que
se contenen per ballarlo, com
se refereixen en lo present
exemple.

COMENSAMENT.

Primerament, es a dir, que a cada cap de seguit, que hi veuràs una creu, se ha de puntejar; y allí ahont no hi veuràs sino un punt com aqueix. son no mes, que girats; y adverteix, que tois los seguits, que veuràs, que la creu es al costat dret, y venen de la dreta, y així mateix los que venen de la dreta, se han de puntejar a la esquerra. Advertint també, que després dels vuyt girats, es la primera allargada, y després de las set ondas, es la segona; que se coneixen, esser allargadas, perquè traspassen de la ralla, y son mes llargas que las altres següents.

Compost, y representat per
Jaume Ros, y Vilaplana del
Lloch de Sant Gregori.

Vich: Imprenta y Libreria de Ignasi Valls, any 1845.

Siglo XIX. — Coreografía
Impreso reproducción de otro de fecha anterior

Folklore y Costumbres de España. — T. II.

Editorial A. Martin. — Barcelona

"SARDANA" arba vėlyvesnis "Bal Cerdà". Metų raidos šokių (sardana) senoviškas užrašymo būdas Ispanijoje. Palygink, skaitytojau, šokio surašymo ženklus su Č. Gedgaudo knygoje "Mūsų praeities beišeikant" atspausdinto prūsų raidėmis rašyto kalendoriaus ženklais (ps. 270). (Mūsų "kubilo" muzikinė sudėtis liudija, jog kubilas priklausė prie kalendorinio rašto šokių. Deja, vartodami vieton paprasto žingsnio naujai išgalvotą kojos sukryžavimą priekiu ir "pagražinę" kubilo figūras, mes sužalojome ypatingai senoviškus kubilo, kaip šokio, bruožus ir panaikino šokio prasmę).

Šokių tyrinėtojas A. Capmany pakartotinai nurodė, jog ispaniškoji "sardana" yra tiksliai rumunų šokio "sarba" kopija, ir atžymėjo, kad šokių pavadinimų su "sar" šaknimi galima užtikti viesoje Europoje, bet, kad pati šios šaknies prasmė esanti paslaptinga. Lietuvių kalba tačiau turi raktinį veiksmažodį "šerti", kuris paaikšina "šerimo" šokių apeiginę prasmę ir kilmę. Ispaniški "šerimo" šokiai (sardana, serdana, serranilla, serrania, chaira ir t.t.) skirstosi į dvi grupes: (1) "saulės raidos", pabaigutvių šokiai žemdirbių srityse. Šių pastarųjų metu, šokėjai atlieka vadinamąjį "spyrio" žingsnį ir šokis yra užbaigiamas žvengimo imitacija. Portugalų mitografas T. Braga nurodo, kad žirgų šerimo ir mašinų šokių struktūriniai yra tie patys. Kurt Sachs atseka žirgų šokių tradiciją nuo priešgraikiškos Kretos kultūros. Tematiniai, pas mus prie šių "žirgų" šokių tektų priskirti kai kuriuos mūsų "čigonų" šokius. Gi Kurt Sachs yra nuomonės, jog ukrainiečių "prisjodka" yra išsivysčiusi iš šių tradicinių "gyvulių" šokių. Ispanijoje, panašus į ukrainiečių prisjodka šokis tebėra vadinamas "charrada" -- t.y. "šereda" su jorvingiams būdinga "da" galtine!

rankų bei pirštų judesiai turi -- lyg knygoje raštas -- žodinę reikšmę. Pas mus taktų ar šokėjų skaičius, žingsnių skaičius ar pobūdis, figūrų išvaizda ir pasikartojimai, net ta pusė i kurią yra sukamasi ar ta koja iš kurios yra pradedama šokti, sudarė simbolinę kalbą. Taigi kol dar yra galima, mes privalome (a) šią kalbą išsaugoti, ir (b) išmokti ją suprasti.

Šiandieną yra aukščiausias laikas, kol dar yra gyvų tų, kurie pirmuosius mūsų šokius surado, užklausti visą eilę klausimų apie mūsų tikrąjį liaudies šokį.

Šiandieną yra pats laikas, vakaruose gyvenant ištirti mūsų šokių ne lokale prasme, o pasaulinės plotmės palyginimų būdu.

Ir šiandieną yra būtina, išeivijoje ar Lietuvoje, atgaivinti žilos senovės autentiško mūsų šokio interpretacijos tradiciją.

Su pagarba,

Juratė



Margaritą Momkienę, kuri dainavo solo partijas Chicago Lietuvių Operos statytose Traviatos ir Juratės ir Kastyčio Operose, šiemet girdėsime naujoje partijoje -- Micaelos, kurią ji atliks balandžio 29 ir gegužės 5 "Carmen" operos spektakliuose Chicagoje. Visi kviečiami iš visur atvykti ir dalyvauti "Carmen" operoje.

SYCOR, INC.

Due to continuing expansion, Sycor, Inc. has the following additional requirements:

TOOL MAKER

Journeyman tool maker experienced in building fixtures and gauges and fabrication of sheet metal.

N. C. MACHINE OPERATOR

Experienced operator of numerically controlled machines. Specific experience on N. C. Bergmaster essential.

Excellent wages and fringe benefits.

For appointment for interview, call:

HELEN SHINAVAR

SYCOR, INC.

100 Phoenix Drive

Ann Arbor, Michigan 48104

313-971-0900, ext. 212

An Equal Opportunity Employer

(28-32)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

Triukšmingas...

(Atkelta iš 3 psl.)

si į jos eiles. Mokyklose mokinių skaičius mažėja, o finansinė našta sunkėja. Reikia visuotinės pagalbos mokykloms remti. Apygardos valdyba, dėl ribotų finansinių išteklių, neįstengia efektingiau paremti, nors gerų norų netrūksta. Jaučiamas lietuvių kilnojimasis į naujas vietas. Mažosios vietovės dėl to labiausiai kenčia.

Pasigedome apylinkių valdybų didesnio dėme-

sio kultūrinėms apraiškoms: enciklopedijai Lituanica ir spaudai, o taip pat Lietuvių Fondui. Nė viena apylinkė nenusiskundė blogais tarporganizaciniais santykiais. Didiesnieji darbai vykdomi dažniausiai visų bendru sutarimu. Nesijaučia trynimosi tarp ALTo ir LB veiklos.

Apylinkių atstovai pagėdavo, kad jų pranešimai ateityje būtų darbotvarkėje įrašyti tuojuo po Apygardos valdybos pranešimų. Nustūmus apylinkių pranešimus į galą, dažniausiai praeinama pro juos prabėgo-

mis ir nelieta laiko plačiau padėti apžvelgti.

BAIGMĖ

Buvo iškilęs istatuose vartojamas žodis "registruoti" lietuviai. Tarybos pirm. V. Kamantas aiškino, kad "registruoti" suprantami tie lietuviai, kurie yra įtraukti į kartoteką. Tuo tarpu J. Juodakis (East St. Louis apylinkė) gražioje savo apylinkės veiklos apžvalgoje pažymėjo, kad jie apylinkės nariais laiko tik tuos lietuvius, kurie susimoka solidarumo mokestį, nors apylinkėje gy-

vena keleriopai daugiau lietuvių.

Suvažiavimas baigtas Lietuvos himnu.

Užtruko 9 val. su val. pietų pertrauka.

LINOTYPE
OPERATOR

Experienced Linotype Operators needed to maintain and supervise new linotype operation. Must be familiar with equipment and capable of repairing, adjusting, and minimizing downtime.

Write detailing experience and salary desired or apply in person to:

SPENCER GIFTS

BOX 35

ATLANTIC CITY, N. J. 08411

(28-30)

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYCIOS



KŪRYBA IR MOKSLAS



A. VOLDEMARAS — ISTORIKAS (3)

ALGIRDAS BUDRECKIS

Voldemaras taipogi rašė kritiškas recenzijas apie kitų istorikų darbus 1921 m. sausio 16 d. Kaune buvo įkurtas žurnalas Lietuvos praeičiai nušviesti ir istorijos medžiagai rinkti. Žurnalas pavadintas "Mūsų Senovė" o jam redaguoti buvo paskirtas Juozas Tumas. "Mūsų Senovės" pirmosios knygos veikalu apžvalgoje, išvardintoje "Bibliographia historica" A. Voldemaras yra idėjęs ilgoką rimtai ir objektyviai parašytą kun. A. Alekno "Lietuvos istorijos" recenziją (M. S. psl. 103-114). Voldemaras joje nurodė ne vieną metodiską ir faktišką trukumą, bet kritikas visgi pripažino, kad Alekno istorija yra "geriausia esamųjų lietuvių kalboje". "Mūsų Senovės" antroje knygoje Voldemaras sukritikavo to paties kun. Alekno "Bažnyčios istoriją", kurios antroji laida išėjusi Tilžėje 1920 metais. O "Mūsų Senovės" trečioje knygoje (1922 m.) Voldemaras sukritikavo iš lenkų kalbos išverstą J. Jakubovskio "Tautybų santykiai Lietuvoje prieš Liublino uniją". Čia Voldemaras kritikuoja Jakubovskį, kuris užmiršta, kad slavinių srityse iškurdinė buvo lietuvių kilmės didikai ir bajorai.

Voldemaras pastebi: "Gaila, kad autorius visai nekreipė dėmesio į lietuvių kolonizaciją... kunigaikščiai ir bajorai grynai lietuvių kilmės, randasi žemių savininkais valstybės pakraščiuose, kur gyveno gudai ar rusai. Savaime aiškūs buvo reikalas, užkariavus naujus kraštus, valdyti juos per ištikimus žmones, vadinasi, lietuvius, kurie turėjo, taip sakant, šaknis įleisti tose žemėse. Atlyginimą už savo tarnybą gaudavo jie ne pinigais, tik žeme, ku-

rioje jiems patiems buvo reikalo sodinti bent šiek tiek ištikimų sau žmonių, vadinasi lietuvių. Tokia kolonizacija negalėjo būti per plati, bet vis tik ji rodo, kad lietuvių būta skaitlingesnių ir žymiai skaitlingesnių už savo kaimynus rusus". (Mūsų Senovė, 3 knyga, psl. 447).

Voldemaras buvo pirmas lietuvis istorikas, kuris parašė lietuvių kalba mokslinį straipsnį apie istoriografiją, ypač apie tyrinėjimų metodiką. Be abejo, pats Voldemaras vadovavosi tomis gairėmis, kurias jis išdėstė idomiam straipsnyje "Kas reiktų daryti tyrinėjant senovės Romos istorikų raštus". Šiame straipsnyje, kuris tilpo "Vairo" (1914 m. gegužės 5 d.) 9-toje laidoje, Voldemaras iškelia klausimus, su kuriais susiduria ir Lietuvos senovės istorikai. Savo įvadoje jis šiaip pristato problemą:

"Romos valstybės praeitį pažįstame iš šaltinių, kuriuos galime pasiskirstyti dviem dalim: viena -- mes turime Romos istorikų raštų, ant -- įvairių - įvairiausių dokumentų, iš senybos laikų ligi šiai dienai užsilikusių. Kad šiedvi šaltinių rūšis nevienodos yra vertės -- nereikia išrodinėti. Jeigu istorikas savo konstrukciją pamatan deda dokumentus, visas jo darbas -- mokėti juos kaip reikiant suprasti ir išaiškinti. Kiek vienas dokumentas -- tikra anų laikų gyvenimo dalelė. Reikia tik jų surinkti daugiau, vienas prie kitą priderinti, išskirstyti turinčius istorijos vertės nuo kitų -- ne kiekviena žinia apie praeitį priguli istorijai -- ir stengties rekonstruoti praeities paveikslą, kokia ji yra buvusi. Taigi, kol istorikas turi ranko-

se dokumentų, kalbos tegali būti tik apie tai, ar gerai jis interpretuoja juos. Principo klausimų čionai kilti negali" (Vairas, nr. 9., psl. 13).

-- Visai kas kita, -- rašo Voldemaras, -- jeigu istorikui prisieina semti žinių iš kitų, pirmiau buvusių istorikų. Galimai ir reikia klausti, iš kur žino senybos istorikas, ką jis pasakoja, ar gerai suprato savo šaltinius, ar neiškreipė jų netyčia arba tyčia" (ten pat).

Anot Voldemaro, XVIII amžiuje kylančiais kritikos minčiai abejinga rodėsi Romos istorijos pirmųjų penketo šimtų metų buvimas. Pats pirmas, kuris atmetė Romos seniausią "istoriją" buvo Beaufort. Jis jau 1738 m. atmetė klasikinius istorikus dviem priežastim, esą, Romos istorikai neturėjo jokių tikrų žinių, nes labai maža dokumentų. Antra, pasakojimas apie šio laikmečio istoriją savaime neturi tikrumo žymių. Šis skepticizmas išliko iki XX amžiaus pradžios. To skepticizmo įtakoje garsusis Mommsenas ir Rubinas metė vadinamąją Romos politikos istoriją ir ėmėsi tyrinėti įstailigas: tikiškos, teisės, valstybės ir pn. Mat, istaigos keitėsi nepergreitai, pažadu.

Voldemaras aiškino, kad viduramžių medžiagos rinkimas davė gerą metodą, kaip reikia tirti visus šaltinius. Renkant medžiagą tokiems rinkiniams, kaip daugiatočiai "Monumenta Germaniae historica", buvo surasta kad, sekant ilgesnį laiką kurį nors pasakojimą, jis be jokių atmainų buvęs perrašinėjamas vėlesniųjų metraštininkų. Romos istorikai irgi ėmė tikrinti, ar vėlesni istorikai ne nurašė analistus.

Nissenas pirmas palygino žinias apie Romos II šimtmečio istoriją prieš Kristų, kurių rindame pas Livijų su likusiais Polibijaus veikalo tam laikotarpiui. Ir pasirodo, kad Livijus vertęs iš graiko Polibijų, bet vertęs laisvai, trumpindamas, pridėdamas, kai kur iškreipdamas mintį.

(Bus daugiau)

• LB Connecticut Apygardos Rinkimų komisija praneša, kad kandidatuoja iš Connecticut Apygardos į VI Tarybą: Alfonsas Dziukas, dr. Henrikas Lukoševičius, Zigmas Strazdas, Viktoras Vaitkus ir dr. Petras Vileišis. Į seimo atstovus kandidatuoja tie patys išskyrus dr. Lukoševičių, kurio vietą kandidatuoja Antanas Gruzdis.

LB Connecticut Apygardos Rinkimų komisijai vadovauja Justinas Guntulis, 7 Kimberly Rd., West Hart-



Chicago Lietuvos Operos pirmininkas Vytautas Radžius ir dailininkas Adolfas Valeška aptaria "Carmen" operos I-ojo ir II-ojo veiksmo dekoracijų eskizus, kuriuos dailininkas paruošė šios operos spektakliams. Operos spektakliai įvyks Chicagoje Marijos auditorijoje balandžio 28, 29 ir gegužės 5 ir 6 dienomis. V. Jasinevičiaus nuotrauka

Jurgio Gliaudos novelės

Jurgis Gliauda plačiausiai žinomas kaip romanistas. Konkursuose už romanus jis yra laimėjęs apšiai premijų, taip pat išleisdinęs ir keletą nepremijuotų romanų (atrodo, kad iki šiol jis yra jau išleisdinęs bene vienuolika romanų -- pavydėtinas skaičius!).

Žymiai mažiau jis pasireiškė kaip novelistas, gal būtų, dėl to, kad tame didesnio santūrumo reikalaujama žanre jam nėra kur išibėgti ir atsiverti, kaip romanistai mėgsta ir kaip jiems dera.

Bet štai Nidos Knygų Klubas Londone dabar kaip tik išleido jo novelių rinkinį Taikos rytas (232 puslapiai). Iš knygos metrikacijos sužinojome, kad ir šiame rinkinyje turime du jau konkursuose premijas laimėjusius kūrinius. Vadinasi, novelės žanras jam nesvetimas, ir jis lygiai ir čia, kaip ir romane, skina sau laurus.

Rinkinyje išspausdinta 14 novelių ir eilėraščių.

Novelių tematika įvairi. Kai kur net nusikelia ma į tolimą ar tolimesnę praeitį ("Taikos rytas" yra epizodas iš Donelaičio gyvenimo, o "Šalia milžinų" -- Daukantas ir Valančius veikia). Kitoje -- mūsų gyvenamieji laikai su visokiausiomis problemomis.

Trumposiose novelėse J. Gliauda stengiasi būti tradicinis, prisilaikyti daugiau klasiškų novelės taisyklių su netikėtomis pabaigomis. Jose rašytojas dėmesį sutelkia ne į vaizduojamųjų žmonių charakteristikas, bet daugiau į situacijas, į tų situacijų sudarytas dramatiškas įtampas, iš to išplaukiančius sprendimus ir kartais į nuotakas. Jeigu Vaironui ("Sprendimas") nebebūtų tekę vėl susitikti dailininko Šatūno, jis greičiausiai būtų ramiai nugyvenęs

ford. Į komisiją įeina Pranas Kriščiokaitis ir Danutė Grajauskienė.

tą amžių, kiek jo jam liko. Šatūnas jam prikėlė atsiminimus, kad dukterė gimė aštuntą mėnesį, ir piešiamojo dukters portreto bruožus jis ėmė lyginti su dailininko bruožais. Matas ("Viesulas") važiavo nušauti vyro, su kuriuo nuėjo jo žmona, bet užėjo tornado, ir jis žuvo, begelbėdamas nuo mirties tuos nekenčiamuosius. Ilgus metus net vyrui nežinant išbuvisi komunistų partijoje Norvaišienė ("Trisdešimt sidabrinių") žūva nuo sovietinės armijos sargybinių kulkos, kai joje atbunda šeimos meilė ir jį beviltiškai rūpinasi išgelbėti suimtą savo vyrą. Kastas ("Stirny medžioklė") Jočį laikė tikru draugu. Kai medžioklėje Jočys nušaukiamas, tik tada paaiškėja, kad jis buvo jo žmonos kavalierius, ir viskas baigiasi šeimos suirimu, ir Kastas dar įniršęs savo namus sudegina.

Žinoma, tokias situacijas turint, nebūtina jau rūpintis žmonių charakteristikomis: užtenka ir tiek, ir ieseina idomos kaip sakoma, bendražmoniškos istorijos, kurioms medžiaga imama daugiausia iš kasdieniško aplinkos. Pasaulinė novelistika žino nemažą atvejų, kai šitokiais situacijų ir nuotakų atvejais galima pasiekti ištiesų žavių dalykų, skaitytojų išmingančių labai ilgai. Manytume, kad ir J. Gliaudai yra pasisekę tam tikrais susikirtimais sukurti įsidėmėtinų istorijų.

Kiek kitaip atrodo reikalai didesnėse novelėse, kurių yra trys ("Lošėjų ratelis", "Šalia milžinų" ir "Žaidre").

Situacijos kūrimas ir jose vaidina nemažą vaidmenį. Pvz., "Žaidre", kad veikėjams padėtis būtų pavojingesnė, toje pačioje mažoje ligoninėje paguldami ir gaudomasis ir gaudytojas -- smarkiai sužeistas partizanas ir partizanus medžiojusio saugumo dalinio leitenantas. Gydytojas Kasputis ryžtasi pavojingai

rizikai priimti partizaną iš meilės gailestingajai seseriai. Partizanas miršta, be gydytojų darpasisako, kad gailestingoji sesuo yra jo mylimoji, davusi pažadą išeiti į misioną kovoti, jei jis mirtų. Nors Kasputis ir atkalbinėja ją, tvirtindamas, kad gyvenimas yra daugiau negu priesaikos, bet kai ji nenusileidžia, tai ir jis ryžtasi sekti pasakui ją.

Žymiai mažiau to situacijų kūrimo yra "Lošėjų ratelyje", ir atrodo, kad dėl to apskakymas labai daug laimi. "Žaidre" žmonės dar daugiau panašūs į simbolius, į tam tikras vaikščiojančias ir žmonių balsais kalbančias idėjas. Gal būtų, tai buvo pats geriausias būdas heroizmui išreikšti, ypač į pasakojimo pabaigą pasinaudojant trumpu viską išsprendžiančiu dialogu.

"Lošėjų ratelyje" pasakojimas plaukia natūraliai, ir mano skoniui tai yra pati geriausia viso rinkinio novelė, kurioje pasakojama apie senuosius lietuvius emigrantus. Miestas keičia veidą, ir į kadaise gyvenimo pilną lietuvių klubą dabar tik keletas besuvažiuoja dešrų su kopūstais pavalgyti. Morkūnienė dar padovanoja klubui savo sklypą, kad vėl viskas iš naujo atgytų. Deja, mažasis likęs lietuvių būrelis nutarė viską parduoti ir pinigais pasidalyti, ir taip baigėsi vienos lietuvių kolonijos pasakutinis lapas. Viso šio kūrinio nuotaika gerai išlaikyta. Nejaudiname jo kio dirbtinumo.

Kas skaitys šį novelių rinkinį, atpažins tą patį J. Gliaudą, kuris reiškiasi ir romanuose, vienur realistą, kitur impresionistą ar ekspresionistą, jeigu aptariamams naudotumės tų srovų terminais. Romanai žinoma, kitas reikalas, juose nėra ko rūpintis kad atskiras epizodas pataptų visapusiškai apdailintu statiniu, čia pat pradėtu ir čia pat po kelių (Nukelta į 6 psl.)

**EMPIRE SECURITIES
CORPORATION OF OHIO**
ROBERT WAITKUS,
PRESIDENT
INVESTMENT REVIEW
MORE INFORMATION FOR YOU

Mail to:

Empire Securities Corporation of Ohio
720 Investment Plaza
Cleveland, Ohio 44114 771-3800

Please send me more information about your investment review

My Name

Address

City State Zip

J. Gliados novelės...

(Atkelta iš 5 psl.)

puslapių baigtu. Toks statinys būna novelė, ir skaitytojui, be abejo, bus įdomu, kaip J. Gliada tuos mažuosius pastatus sutvarko, kaip jo novelėse, taigi trumpuose dalykuose, vyksta dramų ir tragedijos, kaip jis visa tai stato ir kokių išpūdį daro tie statiniai.

K. Abr.

SUPERVISOR FOR MANUFACTURING PLANT

NIGHT SHIFT
4:30 P.M. to 2 A.M.

STEADY WORK.
WEST SIDE LOCATION
Call 216-267-6200 J. Kym
(29-35)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
ALL AROUND MACHINISTS.
For TURRET LATHE and MILLING
MACHINES.
Must have job shop experience and
be able to set up work from blue
prints & close tolerance.
DAY SHIFT
Retired machinists welcome
J. & M. MACHINE INC.
1234 E. 286 ST.
Behind RAMADA INN
CLEVELAND, OHIO
216-289-1234
(29-33)

7.01%
NET*
YIELD
PER
ANNUUM
PAYABLE
MONTHLY

**BACKED BY THE FULL FAITH
AND CREDIT OF THE UNITED
STATES GOVERNMENT AS
TO THE TIMELY PAYMENT
OF BOTH PRINCIPAL & IN-
TEREST AT THE SECURITY
RATE.**

FOR FURTHER INFORMATION CONTACT

MORTGAGE SECURITIES, INC.

1375 Euclid Avenue

Phone 623-3200

Call toll-free anywhere in Ohio

1-800-362-2830

* BASED ON PRICE OF 95% AND 6 1/2% SECURITY WITH
ESTIMATED 12 YEAR PRE-PAYMENT ON 30 YEAR VA-
FHA MORTGAGE LOANS. MINIMUM INVESTMENT \$25,000.

JOURNEYMEN TOOLMAKERS (JIG AND FIXTURE)

EXPERIENCED WELDING EQUIPMENT RE-
PAIRMEN AND INSPECTORS — LAYOUT AND
SAMPLE CHECK.

APPLY: EMPLOYMENT OFFICE
965 CLAIRPOINTE
JEFFERSON ASSEMBLY PLANT
DETROIT, MICH.



An Equal Opportunity Employer

(26-30)

FAIRBURN, GA. PLANT OF
OWENS-CORNING FIBERGLAS!
HAS CAREER OPPORTUNITIES AVAILABLE IN
PRODUCTION AND MAINTENANCE

For Interview Appointment
CALL 404-964-9811

**OWENS-CORNING
FIBERGLAS**

AN EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

(28-31)

ČIURLIONIO ANSAMB- LIS TURTEJA NAUJAIS TALENATAIS

Ruošdamasis ypatingai svarbiai tautinei — meninei misijai: PLB Seimo koncertui — Washington, taip pat lietuviškoms mišioms, su kanklių orkestru ir tautiniais pučiamaisiais muzikos instrumentais — vietos Bazilikoje, Seimo baldais — operų arijų programai ir kitokiems iškilmių pagerinimams, Čiurlionio Ansamblių praturtino keletą naujų meninių talentų. Pereitą sekmadienį Detroito koncerte pirmą kartą dainavo, pilnai naująją programą pasirodusi, gražiabalsė sopranas — Roma Tatarūnienė. Po koncerto, pagal čiurlioniečių tradicijas buvo "pakrikštyta" į senjores ir pareiškė, kad nuo dabar ji pajuto naują — prasmingesnę gyvenimą.

Jau savo partijas ruošiasi žinomas saksofonistas Antanas Kalvaitis — Sekminių rageliu ir talentingas gitaristas Petras Matulevičius — užgaunamaisiais muz. instrumentais. Jie abu yra balsingi ir muzikalūs, tad vyrų choras

susilaukia stiprios paramos. Į šokėjų gretas įstojo du nauji studentai, vienas jų tik atvykęs iš Vokietijos — Vasario 16-tosios gimnazijos, antras — čia gimęs jaunuolis, gyvenęs Akrone — jau dalyvavo koncerte. Yra ir daugiau jaunuolių pasirodusių artimiausiu laiku pradėti repeticijas, kai universitetuose savo studijas sustvarkys. Jie Čiurlionio Ansamblyje mielai laukiami ir visi širdingai priimami.

AUKOS RELIGINEI ŠALPAI

Nuo kovo 25 d. iki balandžio 8 d. aukas Religinei šalpai Clevelande atsiuntė šie asmenys:

Ona Rumbutienė — 100 dol. Po 25 dol. — Dr. V. ir A. Mauručiai ir kun. K. Žemaitis. Po 20 dol. — A. Buknis, dr. V. ir V. Gruzdziai, dr. N. ir G. Juškėnai, J. ir J. Kunevičiai ir M. Mažeitytė. VI. Niolis — 15 dol.

Po 10 dol.: A. Alkaitis, M. Bruožienė, K. ir J. Budžiai, V. ir I. Degučiai, V. Dautas, Anna Dillis, O. Geležūnienė, B. Gražulis, D. Ješmantas, S. ir H. Idzeliai, J. ir I. Kijauskai, P. ir J. Kloriai, Mrs. Masaitienė, J. ir M. Mikoniai, S. ir M. Melsbakai, P. ir E. Mikšiai (iš Floridos), S. ir S. Laniauskai, Z. ir S. Obeleniai, A. Pautienis, Pr. ir A. Razgaičiai ir A. Styra. V. Mariūnas — 6 dol.

Po 5 dol.: J. ir A. Aleksai, J. Apanavičius, J. Barniškis, V. Bartuška, A. Brazaitis, P. Butkuvienė, S. Čipkienė, K. Eidukaitis, M. Eidukevičius, U. ir K. Gaižučiai, V. Geležūnas, J. ir E. Ilendai, O. ir J. Kalvaičiai, V. Kasakaitis, J. Klimaitis, P. Kudukis, Mrs. M. Kulbokas, E. Malcanas, V. Matulevičius, VI. Matulionis, Ona Mažeika, J. Nasvytis, Step. Nasvytis, P. Nevulienė, V. Palūnas, J. Rinkešius, M. Rudaitienė, St. W. Rudis, M. A. Smelstorius, Julia Šumakar, A. Šumakar, S. Slabokas, K. L. Šlapelis, E. ir R. Šilgaliai, V. Stimburienė, A. Tamulionio šeima, P. ir M. Titai, O. ir K. Žygas ir J. Žygas. Mrs. Yarish — 4 dol.

Po 3 dol.: K. ir V. L. Ciovinskai, J. Krygeris, A. Gailiusis ir A. Sadauskas. Po 2 dol.: V. Biliūnas, K. Bruožis, Ig. Gatautis, Emily Lesky, A. Melnikienė, Sekers, K. širvinis, A. Valaitis E. Vyšniauskienė. Po 1 dol.: J. Ambrose, P. Jurgutavičius, J. Kalanta, A. Klepa, P. Luiza, J. Miglinas, J. Misevičius, S. Palaušas, A. Pace, J. Pauža, J. Ragauskas, B. Savickas, M. Skudžinskas, F. Simonitis, J. Vaičius, U. Verbylaitė, M. Vilušis, S. Zelinsky, J. Žemantauskas, V. Virbylaitė ir M. Blažienė.

Iki balandžio 8 d. į Religinės šalpos prašymą paštu atsiliepė 75 asmenys su dedami 813 dol., per šv. Jurgio parapijos bažnytinę rinkliavą atidavė savo aukos vokelius 76 asmenys su dedami 368 dol. Be pavarčių surinkta 95 dol. Tuo būdu bažnyčios rinkliavos suma 463 dol. iš viso iki 4. 8. 73 gauta 1276 dol.

Lietuvos tikinčiųjų vardu nuoširdus ačiū. Linksmų šv. Velykų.

Rel. šalpos K-tas

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ



MARILYN HORNE, Metropolitan operos solistė, gegužės 3 d. Clevelande Public Auditorium išpildys Carmen vaidmenį.

Metropolitan opera Clevelande spektaklius pradės balandžio 30 d. iki gegužės 5 d.

"Tosca" bus statoma balandžio 30, "Lucia di Lammermoor" — gegužės 1 d., "Il Travatore" — gegužės 2 d., "Carmen" — gegužės 3 d., "Macbeth" — gegužės 4 d., "Aida" — gegužės 5 d. po pietų ir "Barber of Seville" gegužės 5 d. vakare.

Bilietai parduodami operos kasoje Broadview Savings and Loan Co., 299 Euclid Ave., Cleveland Ohio 44114.



Plokštelė Clevelande platina H. Stasas, 18112 Windward Rd., tel. 486-2111. Kaina \$6.00. Užsakant pastu kaina \$6.75. Adresas: Belle — Arti Engr., P. B. 122 La Salle 650, Quebec, Canada.

INSTALLATION SUPERINTENDENT

WITH A LEADER
SINCE 1911

Complete responsibility for installation of materials handling systems. The successful candidate will have turnkey experience with electrical, mechanical, and hydraulic components. Assignments involve extensive travel. If you are considered an aggressive selfstarter and would like to know more about this challenging opportunity, mail resume in confidence.

Director of Personnel

ALVEY INC.

9301 Olive Blvd.

St. Louis, Mo. 63132

An Equal Opportunity Employer

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATORS SET UP MEN. ON BROWN & SHARPE. Steady work, and fringe benefits. MEL-BA MFG. CORP. 6295 Lear Nagle Rd. North Ridgeville, Ohio 216-777-4936 (23-32)

OPERATORS

Power Sewing Machine operators to work on Singer Zig Zag machine. Good control necessary. Steady work, West Oak Lane. Call 215-549-9200 for appointment. Phila., Pa. (28-30)

PASITEIRAUKITE PAS MUS JEI GALVOJATE PIRKTI NAMĄ!

- Low Rates
- Minimum Expenses
- We pay 3 1/4 % on escrow accounts



6%- 2 yr. certificates (Min. \$5,000)
5 3/4 % - 1-yr. certificates (Min. \$1,000)
NUOŠIMČIAI IŠMOKAMI KAS MĖNESĮ

Member F.S.L.I.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

**Saint
Anthony
Savings**

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois, 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 28 D. Vysk. M. Valančiaus liuanistinės mokyklos tradicinis balius.

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

GEGUŽĖS 12 D. Clevelando vyrų okteto 100-to dainų maratonas.

GEGUŽĖS 13 D. Naujos Parapijos salėje Lietuvių šimtmečiui atžymėti paminklo šventinio iškilmės.

GEGUŽĖS 20 D. Motinos Die nos minėjimas, Ruošia Clevelando Šaulių Moterų Sekcija.

BIRŽELIO 3 D. Šv. Kazimiero liuanistinės mokyklos mokslo metų užbaigimas Nauj. parapijos salėje.

BIRŽELIO 9 D. Čiurlionio ansamblio koncertas.

BIRŽELIO 10 D. Algio Rukšėno knygos apie Simą Kudirką pristatymas visuomenei, Rengia Clevelando neolituana.

BIRŽELIO 17 D. Lietuvos okupacijos -- tragiškųjų birželio įvykių minėjimas, Rengia ALT skyrius.

BIRŽELIO 23-24 D. Naujųjų Lietuvių Namų Clevelande oficialus atidarymas.

**IŠNUOMOJAMAS KAM-
BARYS** lietuvių pensininkei moteriai. Netoli E. 185 gatvės. Galima naudotis virtuve ir kitais patogumais. Skambinti savaitės dienomis po 3:30 val. vak. telef. 481-7081. (30-31)

PARDUODAMAS NAMAS

Mūrinis, vienos šeimos, dvigubas garažas prie E. 185 St. Arti prekybos centro, mokyklos ir autobuso. Parduoda savininkas. Skambinti 3-7 val. vak. tel.: 486-6540. (27-30)

PARDUODAMAS NAMAS

East 185 gatvės rajone, 3 miegamųjų, colonial. 20x22 garažas. Moderni virtuvė ir vonia. Parduoda savininkas. Tel. 531-2554. (29-32)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN FIRST CLASS TOOL MAKERS EXPERIENCED ON GAGES & FIXTURES. STEADY WORK & FRINGE BENEFITS. APPLY OR WRITE ENMARK TOOL CO. 14835 STEPHENS DRIVE EAST DETROIT, MICH. 48021 (28-30)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS W&S 2 AC TURRET LATHE ENGINE LATHE

Must be capable of own setup. Experienced in short runs to close tolerances. Pleasant South Euclid location. Excellent fringe benefits.

DELAVAL

SPECIAL PRODUCTS DIVISION

4223 Monticello Near Green Rd. Cleveland, Ohio

An Equal Opportunity Employer (26-35)

MAINTENANCE MECHANICS PIPE FITTERS INDUSTRIAL ELECTRICIANS

Expanding float glass plant in a rural community just southwest of Detroit seeks experienced general maintenance personnel, pipe fitters, and electricians. We offer long term, steady employment and excellent working conditions, providing career opportunities in addition to a competitive salary and benefit programs, a generous stock purchase plan and unique bonus program are provided. Other unique features include: All employees on salary, no time clock status, and a non-union friendly atmosphere. For additional information call or write:

GEORGE TREGLOWN,
GUARDIAN INDUSTRIES,
14600 ROMINE ROAD
CARLETON, MICHIGAN 48117
TELEPHONE (313) 654-6264 (26-32)

MACHINE OPERATORS GROWING FIRM NEEDS FULL TIME MACHINE OPERATORS ON BOTH 1ST & 2ND SHIFT.

COMPANY PAID HOSPITALIZATION, LIFE INSURANCE AND PROFIT SHARING.

NO SEASONABLE LAY OFFS.
APPLY 9 A.M. TO 5 P.M.

HI-VOLTAGE EQUIPMENT DIVISION

4000 EAST 116 ST.
CLEVELAND, OHIO 44105
An Equal Opportunity Employer (28-32)

BODY MAN
1st class only. To do body & frame work. Name your own price. 1-302-658-8208 (28-32)

BILLING CLERK
JOIN OUR LIVELY GROUP IN JOB you'll enjoy. You can qualify if you're a high school graduate with at least a year of general billing experience plus be able to do life typing & help answer our busy phones. Full benefits, of course. Call for an interview & start work immediately.

John Lorio
SAVIN
BUSINESS MACHINE
CORP.

450 COMMERCE DRIVE
FORT WASHINGTON INDUSTRIAL
PARK, PA.
643-5300 (26-30)

SEWING MACHINE TRAINEES

NO EXPERIENCE NECESSARY. Will train on power sewing equipment. Permanent, steady work, piece work rates.

Apply in person Between 8:30-11 A.M. and 1-4 P.M.
THE JOSEPH AND FEISS CO.

2149 West 53rd St.
Cleveland, Ohio
(2 Blocks South of Loraine Ave.)
An Equal Opportunity Employer (29-31)

**MEN & WOMEN
STORM WINDOW FACTORY**
Needs glaziers, screeners saw men & assemblers. Experience not necessary will train. 9 minutes from Tocony Bridge.

INTERSTATE ALUMINUM MFG. CORP.
Rt. 38 & 73 Maple Shade, New Jersey
Call "Philadelphia" 629-0212
An Equal Opportunity Employer (28-30)

MUELLER BRASS CO.
Has immediate openings for experienced AUTOMATIC SCREW MACHINE OPERATOR and/or set up. APPLY HOURLY PERSONNEL OFFICE

1925 LAPEER AVE.
PORT HURON, MICH.
An Equal Opportunity Employer (28-30)

MAJOR MFG. CO. IN SECURITY INDUSTRY EXPANDING OPERATION TO PHILA. AREA. COMPANY SEEKS A NUMBER OF INDIVIDUALS WHO WISH TO GET INTO THE SALES AND OR MANAGEMENT FIELD WHO ARE CAPABLE OF EARNING AND DESIRE TOP DOLLAR IF GIVEN THE OPPORTUNITY. CALL MR. WEISBLATT OR MR. VICKERS AT (215) 757-0929 (29-31)

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Clevelando Vyrų Okteto maratonas, š. m. gegužės mėn. 12 d., bus Lietuvių Bendruomenės Ohio Apygardos rengiamo lietuvių išsikūrimo Clevelande šimtmečio minėjimo pradžia. Maratonas bus suskirstytas į septynias dalis. Kiekvienoje dalyje bus lietuviškų ir pasaulietiškių kūrinių. Lietuviškų dainų tarpe bus liaudies dainų, kariškų dainų ir populiariaus pobūdžio linksmų ir liūdinių dainelių. Pasaulietiškos dainos bus daugiausia iš įvairių muzikalių veikalų, filmų, operėlių, nemažai šokių muzikos ir vienas kitas klasikinės kūrinys. Kiekvienos dalies programa bus paskelbta Dirvoje.

• Gidonė ir Kęstutis Steponavičiai džiaugiasi š. m. balandžio 5 d. sulaukę antrojo sūnaus Sauliaus Adomo, o p.p. Bačiuliai ir Stepai antrojo anūko.

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus metinis susirinkimas įvyko ne balandžio 15, kaip paskelbta Dirvoje Nr. 29, bet balandžio 8 d.



Clevelando šaulės surengusios margučių popietę. Iš kairės: L. Čaplickienė, L. Kazėnienė, K. Sadauskienė, O. Mikulskienė, O. Žilinskienė -- margučių marginimo mokytoja, E. Malskienė ir O. Naumanienė. V. Bacevičiaus nuotrauka

MARGUČIŲ POPIETĖ

Šaulių Moterų Sekcijos vadovės O. Mikulskienės iniciatyva bei rūpesčiu surengtoji balandžio 8 d. Čiurlionio Ansamblio namuose margučių popietė buvo ne tik pirmas šios rūšies įvykis, bet savo įspūdingumu bei grožiu taip pat pasidarė išskirtiniu įnašu į mūsų bendruomenės kultūrinį gyvenimą. O Čiurlionio Ansamblio būstinės atmosfera sudarė itin tinkamą aplinką šiam surengimui.

Ant kelių lietuviško rašto staltiesėmis padengtų ir gražiai dekoruotų stalų bu-



Margučių konkurso įvertinimo komisija. Iš kairės: dail. Alg. Muliolis, Ona Žilinskienė ir Stefanija Stasienė. V. Bacevičiaus nuotrauka

vo grupėmis išdėlioti eksponatai — margučiai. Jų buvo daugiau kaip 180. Daugelio dėmesį kreipė į save tautiniais rūbais lėlė su krepšeliu ant kelių, kuriame buvo margutis su dailiai nupaišyta šaulių Sąjungos emblema. Buvo ir daugiau su tautinėmis emblemomis bei raštais. Ypač paminėtini margučiai su nupaišytu Vytimi vienoje pusėje ir Gedimino stulpais kitoje, ir su Vyties Kryžium. Lankytojai regimai buvo sužavėti — kai kas netgi maloniai nustebintas — daugelio margučių gražumu, piešinių sudėtingumu ir tobulumu. O visos šios parodėlės nepaprastai skoningas aranžavimas sudarė gylį įspūdį. Džiugu buvo vėl įsitikinti, kad graži margučių tradicija taip gyva mūsų tarpe, ir ypač kad mūsų jaunimas ne tik nestovi nuošaliai, bet ir laimėjo pirmas dvi premijas. Laimėtojos buvo: Čiurlionietė kanklininkė Daina Urbaitytė (1-ma premija), Eglė Giedraitytė (2-roji) ir Ingrida Bublienė (3-ji premija).

Teisėjų komisiją sudarė dailininkas A. Muliolis, mok. O. Žilinskienė ir St. Stasienė. Matant visą eksponatų grožį tenka pritarti A. Muliolio žodžiams, kad teisėjų užduotis parinkti geriausius buvusi nelengva. Šaulių kuopos vadas dr. K. Pautienis, sesės O. Mikulskienės paprašytas, įteikė laimėtojoms skirtas dovanas ir tarė pritaikintą žodį.

Sekant lietuviško vaišingumo paprotį lankytojai buvo pavaišinti kava ir kepsniais. O po premijų įteikimo mok. O. Žilinskienė, kurios nuosavi margučiai buvo vieni gražiausių parodėleje, gyvu pavyzdžiu norintiems pademonstruoti ir paaiškinti marginimo ir dažymo techniką.

Dėl vietos stokos turiau pasitenkinti labai suglaustu parodėlės aprašymu. Bet ir iš viso, nelengva žodžiais pilnai atvaizduoti visus tuos įspūdžius, visą tą gro-

žį; reikėjo savo akimis tai pamatyti ir įvertinti.

Nuoširdžiai linkėtina, kad tokia parodėlė, buvusi pirma, neliktų ir paskutine. O sesei šaulei Onai Mikulskienei (kuri uoliai talkino sesės L. Kazėnienės ir L. Čaplickienės) mes tegalime būti dėkingos už pasišventimą ir nenuilstamumą tautiniame kultūriniame darbe. (on)

PAVASARIO BALIUS

Vysk. Valančiaus Lituanistinės Mokyklos pavasario balius ir šiais metais įvyks Atvelykio šeštadienį, balandžio mėn. 28 d., 7:30 val. vakare šv. Jurgio parapijos salėje.

Programoje išraiškos šokio šokėja Regina Kryžauskaitė-Ginotienė iš Toronto ir Čiurlionio ansamblio tautinių šokių grupė vadovaujama Petro Maželio palydint kanklių ir kitų tautinių instrumentų orkestrui vadovaujamam ponų Mikulskių.

Šiltą vakariene ruošia patyrusios tėvų komiteto ponios.

Šokiams gros Continental Music kapela.

Stalus po dešimt asmenų ir pavienias vietas prašome rezervuoti pas E. Alšėnienę telef. 526-6831, B. Mainėlienę telef. 692-1690, L. Nagevičienę telef. 845-4954 ir Z. Gobį telef. 442-0022.

Kaina porai \$15.00, vienam asmeniui \$8.00 ir studentams bei moksleiviams \$3.00.

Pavasario balių ruošia tėvų komitetas.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų — investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus galite kreiptis į Z. Obelenį tel. 531-2211.

A. A.

JURGIUI KUDOKUI

tragiškai žuvus auto nelaimėje, jo tėvams arch. STASIUI ir SOFIJAI KUDOKAMS giliausią užuojautą pareiškia

Gedgaudai
ir
Balčiūnai

Santa Monica, Ca.

A. A.

JURGIUI KUDOKUI

tragiškai žuvus, jo mylimiems tėveliams SOFIJAI ir arch. STASIUI KUDOKAMS reiškiu gilią užuojautą ir kartu liūdžiu

Kazimiera Sakalienė

Brangiai Mamytei

MARIJAI JURKŪNIENEI

Lietuvoje mirus, jos sūnų dr. JUOŽĄ JURKŪNĄ ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučiame

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Los Angeles Skyrius

Liūdesiui namus aplankius

A. A.

EMILIJAI SMAIDRIENEI

mirus, nuoširdžią užuojautą jos seseriai p. APO-LONIJAI ŠENBERGIENEI ir artimiesiems reiškia

Eduardas, Stasė ir Nijolė
Kersnauskai

Šauliui

POVILUI BANIONIUI

ir šeimai dėl brolio ANTANO mirties, reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdi

Kar. Juozapavičiaus
Šaulių Kuopa

Mūsų organizacijos nariui

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, našlei p. ONAI BIEŽIENEI, dukrai JOLANDAI ir kitiems velionies giminėms bei artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime

ALT S-gos Chicagos Skyriaus
Valdyba

ONAI BIEŽIENEI ir dukrai JOLANDAI, mirus brangiam vyrui ir tėveliui

DR. STEPONUI BIEŽIUI,

nuoširdžią užuojautą reiškiu

Ona Pulkaunikiene

A + A

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, gilaus liūdesio valandoje, reiškia širdingą užuojautą jo žmonai ONAI, dukteriai JOLANDAI ir kitiems giminėms

K. Ramonas



Ona Žilinskienė demonstruoja ir aiškina margučių dažymo techniką. V. Bacevičiaus nuotrauka

SUPERIOR SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

MOKA AUKŠTAS PALOKANAS UŽ PADĖTUS
INDELIUS.

Už paprastus indėlius moka **5%**

Visiems indėliams valdžios apdrauda pakelta iki \$20,000.00.

Teiraukitės bet kuriame SUPERIOR SAVINGS skyriuje dėl taupymo sąlygų ir Jums bus paaiškinta, kokį taupymo būdą pasirinkti, kad gavus didžiausias palūkanas.

SUPERIOR SAVINGS skyriai:

798 EAST 185th STREET
Telephone 481-8552

6712 SUPERIOR AVENUE
Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE
At Superior — (Near Rapid)
Telephone 681-8100

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖŠINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

POSEDZIAVO EGZILŲ SKAUTŲ VADOVAI

Š. m. balandžio 7 d. New Yorke įvyko egzilų skautų-skauciu vadovų konferencija, kurioje dalyvavo lietuvių,

estų, latvių, lenkų, ukrainiečių ir vengrų vyriausieji vadovai, reziduoją Amerikoje ir Kanadoje.

Susipažinus su kiekvienos tautybės skautų esama padėtimi, svarstyta reika-

las ir galimybės, kaip išvystyti tarpusavy artimesnį kontaktą bendrai veiklai. Vienbalsiu nutarimu numatyta suorganizuoti visų komunistų pavergtų kraštų tautybių komitetą, kuris formuluos pagrindus pramatomam bendram apjungiančiam organui.

Konferencijos tikslas suburti egzilų tautybių skautus, siekiančius tikroje skautiškoje dvasioje ugdyti ir ryškinti tautinį supratimą, artimesniam tarpusavio bendradarbiavimui ir sėkmingesnei veiklai.

Ateinančiais metais nutarta surengti bendrą egzilų skautų stovyklą, kurioje iš kiekvienos tautybės dalyvaus po vieną vienetą.

Lietuvius skautus šioje konferencijoje atstovavo v. s. L. Milukienė, v. s. P. Molis ir s. S. Gedgaudienė.

Šios konferencijos organizatorė ir šeimininkė buvo LSS skaucių seserijos vyr. skautininkė v. s. Lilė Milukienė. Sekančią konferenciją šaukia ir globos latvių vyr. skautininkė.

Konferencijos dalyvius gražiai ir vaišingai priėmė bei globojo New Yorko skaucių židiny.

• **Dr. Jonas Balys**, Naujosios Vilties žurnalo redaktorius, su žmona visą praėjusią savaitę praleido atostogaudamas Europoje. Savo kelionėje jie buvo pasiekę Graikiją ir ten aplankė daugelį istorinių ir mitologinių vietų.

Š. m. balandžio 16 d. jie grįžo į Washington, D. C., kur dr. J. Balys dirba Kongreso bibliotekoje.

• **Neolithuanų žiniai.** Atšventę auksinę sukaktį reikia pradėti galvoti apie vasaros stovyklą. Šiais metais vasaros stovyklą ruošia Vyr. Valdyba. Laikas numatytas nuo 1973 m. rugpjūčio mėn. 27 iki rugsėjo 3 d. Stovyklai pasibaigus ten pat šaukiamas Korporacijos suvažiavimas. Kol kas stovyklai vieta numatyta Wiscansin.

Smulkesnė programo bus paskelbta vėliau.

Tad visi kolegos ir kolegės prašomi šiais metais savo vasaros atostogas derinti prie stovyklos laiko ir kai tik bus paskelbta smulkesnė programa registruotis.

Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba

**KAS DOMISI MOKYTIS
VASARIO 16 D.
GIMNAZIOJE?**

Vasario 16 d. gimnazijos lietuvių ir anglų kalbų mokytoja Marija Saulaitytė mokyklos Velykų atostogų metu grįžta paviešėti pas savo tėvus ir, gimnazijos vadovybės prašyta, mielai galėtų suteikti informaciją apie sąlygas Vasario 16 d. gimnazijoje mokytis bei mokyklos bendrabučiuose gyventi moksleiviams iš JAV ar Kanados.

Mokytoja M. Saulaitytė atsiveža ir norintiems parodyti skaidrį iš Vasario 16 d. gimnazijos gyvenimo.

Nuo balandžio 13 d. iki 29 d. M. Saulaitytės adresas: Old Colonial Road, Oakville, Conn. 06779. Telef.: (203) 274-8395. K.

**NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ**



Lietuvių Tautinių Namų susirinkimo, įvykusio š. m. kovo 31 d. prezidiumas. Iš kairės: sekretorius dr. V. Dargis, v-bos pirm. inž. J. Jurkūnas, pranešimą daro direktorių Tarybos pirm. M. Rėklaitis, A. Plaušinaičio nuotrauka

CHICAGOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ NAMŲ ŠEŠTASIS METINIS SUSIRINKIMAS

Chicago Lietuvos Tautinių Namų šeštasis metinis narių susirinkimas buvo kovo 31 d. nuosavoje pastogėje. Jo posėdį pradėjo ir vedė inž. Jonas Jurkūnas, vald. pirmininkas, sekretoriavo — dr. Vytautas Dargis. Posėdį pradėdant, atsisotijimu ir susikaupimu pagerbtas neseniai miręs šių namų narys, aktyvus visuomenininkas, buvęs teisėjas, pastaraisiais metais aktyvokas Jonas Zūris.

Pastarųjų metų valdybos darbų apžvalgą ir nūdienius rūpesčius aptarė valdybos pirm. J. Jurkūnas. Valdyba visą laiką laikosi principo, kad Lietuvos Tautiniai Namai yra visų mūsų, lietuvių, namai, todėl kiekvienas sumanymas ir pasiūlymas tuos namus pagerinti, ugdyti visad laukiamas. Todėl į kiekvieną narių susirinkimą kviečiant LTN narius, kviečiami "susirinkime dalyvauti ir savo pasiūlymus reikšti visi Chicago lietuvių". Pati LTN pastogė tvarkoma gana gerai. Iš josios naudojimo gaunamos pajamos dengia išlaidas, samdomą darbo jėgą ir pamoka morgičius bei procentus už paskolas. Pastogė naudojama visų lietuvių poreikiams ir tuomi sumažinama mūsų organizacijų valdybų rūpesčiai, beišskant patalpų saviems renginiams. Pati LTN valdyba, kalbėjo J. Jurkūnas, bendradarbiaudama su Lietuvos Moterų Federacijos Chicago Klubu valdyba tęsė kultūrinių sekmadienio popiečių programą. Jų bendrinė tema: kūrybinga lietuvių moteris. Šios popietės mūsų visuomenės mėgiamos ir lankomos.

Valdybos dienos uždaviniu yra pastogės vidujinių įrengimų pagerinimas, tarp jų vėdinimo-šildymo sistemos pakeitimas. Pakeitimo projektas esąs jau eigoje.

Lietuvių Tautinių Namų 1972 m. gruodžio 31 d. balansas rodo turėtąjį pelną — \$10,529.12. Balanso suvestinės pozicijos, kaip pelno ir nuostolių sąskaitos ištrauka buvo išsiuntinėta visiems nariams, drauge su kvietimais į metinį susirinkimą. Iždininkas Juozas Andrašiūnas paryškino paskiras balanso sąskaitas ir LTN turimo turto vertę, kaip ji rodoma knygos ir kokia ji būtų tą turimą šandien realizuojant. Iš gautojo pelno pamokėta prieš terminą paskolų, sumoje \$6,500.00. Tuo siekiama sumažinti turimų mokėti procentų sumą.

Bronius Kasakaitis, LTN pastogės šeimininkas, papasakojo apie pastogės naudojimo apkrovimą ir pačių nuomos praktiką. Esą daugiausia sale naudojosi organizacijos savo rengiamais baliams, minėjimams, sukaktims ir pan. Nemaža salė naudojama ir vestuvių pokiliams, vakarienėms. Pora atvejų buvę, kad sale ir visa tarnyba pasinaudoję asmenys, jų artimųjų laidotuvių dalyvavusių žmonių vaišėms. Bendrai stengiamasi daryti viską galimai geriau, kad mūsų klijentūra būtų patenkinta. Tuo būtų pasiektas didesnis salės panaudojimo, nes ligšiol dar nekurie savitgaliai lieka tušti.

Direktorių tarybos pirmininkas Mikas Rėklaitis adresavosi į narius, kviedamas aktyviau dalyvauti namų ugdymo akcijoje, jų rengiamuose pobūviuose. Drauge jis reiškė padėką ir pasigerėjimą darnia LTN valdybos veikla.

LTN valdo direktorių tarybą, kurią pastaraisiais metais sudaro 17 direktorių. Penki direktoriai yra deleguojami organizacijųnarių, o 12 direktorių renkami metiniuose susirinkimuose dviems metams, po šešis kasmet. Tokia sistema teikia organizacijai pastovumą ir darbo lygumą, nes

vadovybės keitimasis vyksta dalimis. Šiais metais vieton baigusią savą kadenciją šešių direktorių, nominacijų komisijos siūlymu, perrinkti naujam terminui: Br. Kasakaitis, C. Modestavičius, M. Rėklaitis, A. Vengris ir A. Visockis, o naujai išrinktas dr. V. Dargis.

Posėdžiui pasibaigus, visi jo dalyviai, LTN valdybos kviečiami, pasiliko vakarienei "buffet stile". Valgių bufetą, apkrautą virtuvės šeimininkės Paulienės paruoštu maistu, globojo ir vakarienautojus patarnavo: V. Jurkūnienė, G. Modestavičienė ir Z. Visockienė. Priedo, Zita Visockienė, beužkandžiaujantiems įdomiai perteikė, paskaitė porą humoristinių rašinių. Grojo plokštelių muzika.

(mv)

WANTED EXPERIENCED ARC WELDERS

Medium sized company needs persons with 5 or more years of experience in reading blueprints and performing hand welding operations in most positions. Excellent fringe benefits include cost-of-living allowance, paid hospitalization for employee and family, liberal vacation, holiday and pension plans.

APPLY AT
HARLO PRODUCTS CORP.
4210 FERRY ST.
GRANDVILLE, MICH. 49418
(29-31)

SECRETARIES

WANTED HUSBANDS

Who understand their wife and encourage them to return to business. We desperately need experienced secretaries, typists, business machine operators, clerks on keypunch operators for

Temporary Assignments

Become a BETTINGER TEMPORARY. Be paid Friday the week you work. NEVER A FEE. WE'd love to assign you to our companies who need and appreciate you but we can't unless you register with us. Drop in at your earliest convenience. We welcome Misses & Ms. Too. See Mrs. Thorne for friendly confidential interview.

THE BETTINGER CO.
42 S. 15th St. Suite 1210
LO 4-0700
Philadelphia, Pa.

(24-26)



Dalis LTNamų susirinkimo dalyvių.

A. Plaušinaičio nuotrauka

A. A.

DR. STEPONUI BIEŽIUI,

Amerikos Lietuvių Tarybos Valdybos

nariui mirus, gilią užuojautą reiškia jo

žmonai ONAI, dukteriai JOLANDAI,

ir kitiems giminėms

Amerikos Lietuvių
Taryba

Didžiam lietuviui patriotui, buvusiam JAV LB Tarybos nariui

A. A.

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, p. O. BIEŽIENEI ir giminėms

reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
Valdyba

Mūsų mielam

DR. STEPONUI BIEŽIUI

mirus, poniai ONAI ir dukrai reiškia-

me gilią užuojautą

Stela ir Vytautas

Abraičiai

Fords, N. J.

P A D Ė K A

Lietuvoje mirus Brangiai Mamytai, seseriai, uošvei ir senelei, Lietuvos Dramos Teatro aktorei A + A

**ANTANINAI
VAINIŪNAITEI-KUBERTAVIČIENEI,**

širdingai dėkojame visiems pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje bei užsakiusiems šv. Mišias už velionės sielą.

Liekame Jums visiems begaliniai dėkingi.

Nuliūdę

duktė Dalia Kubertavičiūtė-Maurukienė
su šeima
Elyria, Ohio

brolis Petras Vainiūnas su šeima
Philadelphia, Pa.
ir artimieji Lietuvoje